

# تحليل فني IRGFW

## شناخت فايروال بزرگ ايران

گزارش يك

دي ۱۴۰۳

۳	واژه‌نامه
۴	تاریخچه مختصری از فایروال بزرگ ایران (IRGFW)
۵	فایروال ایران: مرزهای دیجیتال
۶	فایروال‌ها و AS‌های اصلی
۷	وضعیت DNS
۱۲	وضعیت UDP
۱۷	وضعیت QUIC
۲۰	وضعیت آدرس‌های IP
۲۲	الگوی زمانی
۲۳	کاوشگرهای فعال (Active-Probes)
۲۹	سیستم بازرسی عمیق بسته‌ها (DPI)
۳۳	بررسی اجمالی پروتکل‌ها
۳۷	بروزرسانی آبان ۱۴۰۳
۳۹	حرف آخر
۴۰	منابع

کلمه	معنی	کلمه	معنی	کلمه	معنی	کلمه	معنی
ASIC	مدار مجتمع با کاربرد خاص	ECH	رمزنگاری ClientHello در TLS برای پنهان‌سازی اطلاعات اولیه	ISP	ارائه‌دهنده خدمات اینترنت	TCP	پروتکل انتقال قابل اعتماد و مبتنی بر اتصال
ASN	شناسه منحصر به فرد سیستم خودمختار در اینترنت	ESNI	رمزنگاری دامنه‌ی SNI	L2TP	پروتکل تونل‌سازی لایه ۲ برای اتصالات امن	TIC	شرکت ارتباطات زیرساخت
CDN	شبکه توزیع محتوا برای تحویل سریع داده	GFW	فایروال بزرگ چین	MCI	شرکت ارتباطات سیار ایران (همراه اول)	TLS	پروتکل رمزنگاری و اعتبارسنجی در لایه انتقال
CIDR	روش تخصیص و مسیریابی آدرس‌های IP بدون کلاس	GRPC	چارچوب فراخوانی رویه از راه دور بر پایه HTTP/2	MTN	شرکت ایرانسل	TOR	شبکه‌ی تور
CPU	واحد پردازش مرکزی رایانه	HTTP	پروتکل پایه انتقال مستندات وب	NIN	شبکه‌ی ملی اطلاعات	UDP	پروتکل دیتاگرام کاربر بدون تضمین تحویل
DDOS	حمله گسترده به سرویس از طریق انبوه درخواست‌ها	HTTPS	HTTP بر بستر TLS برای امنیت ارتباط	OBFS	مبهم‌سازی	UL	ارسال داده به سرور (آپلود)
DL	بارگیری داده از سرور (دانلود)	HU	ارتقای HTTP (=وبسوکت)	P2P	ارتباط هم‌تا به هم‌تا	UTLS	نسخه تغییرپذیر TLS برای پنهان‌سازی الگوی ترافیک
DNS	سامانه تبدیل نام دامنه به آدرس IP	ICMP	پروتکل ارسال پیام‌های کنترل و خطا در شبکه IP	PPTP	پروتکل تونل‌سازی نقطه به نقطه (قدیمی)	VPN	شبکه خصوصی مجازی برای ایجاد اتصال امن از راه دور
DOH	DNS مبتنی بر HTTPS	IKEV2	پروتکل مبادله کلید برای ایجاد تونل‌های امن (VPN)	QUIC	پروتکل کم‌تاخیر و کارآمد مبتنی بر UDP	VPS	سرور مجازی ابری
DOQ	DNS مبتنی بر QUIC	IPM	پژوهشگاه دانش‌های بنیادی ایران	SNI	مشخصه نام سرور (دامنه) در ابتدای ارتباط TLS	WS	پروتکل ارتباط دوسویه و بی‌درنگ بین سرویس‌گیرنده و سرور (وبسوکت)
DOT	DNS مبتنی بر TLS	IPSEC	چارچوب امنیتی برای بسته‌های IP	SSH	Secure Shell		
DOU	DNS مبتنی بر UDP	IPV4	نسخه چهارم پروتکل اینترنت با فضای آدرس محدود	SSTP	تونل‌سازی امن از طریق SSL/TLS		
DPI	بازرسی عمیق بسته‌ها برای تحلیل یا کنترل ترافیک	IPV6	نسخه ششم پروتکل اینترنت با فضای آدرس گسترده‌تر	SYN	بسته اولیه برای همگام‌سازی اتصال TCP		
DTLS	نسخه دیتاگرام TLS برای ارتباط امن روی UDP	IRGFW	فایروال بزرگ ایران	TCI	شرکت مخابرات ایران		

## تاریخچه مختصری از فایروال بزرگ ایران (IRGFW)

پیش از کشته شدن غمانگیز مهسا امینی<sup>[۲][۱]</sup>، سامانه فیلترینگ اینترنت رژیم اسلامی ایران نسبتاً ساده بود. روش‌های اصلی به‌کارگرفته‌شده، محدود به مسدودسازی از طریق DNS و SNI بود که عملاً ارتباطات غیررمزنگاری‌شده (بدون و با TLS) و آدرس‌های IP خارجی را مختل می‌کرد. فناوری‌های بازرسی عمیق بسته (DPI) و کاوش فعال (Active-Probing) در حداقل ممکن و تقریباً نامحسوس به‌کار می‌رفتند که نشان‌دهنده رویکردی کمتر فراگیر در کنترل ترافیک اینترنت بود.

اما پس از کشته شدن مهسا امینی و اعتراضات سراسری پس از آن، وضعیت به‌شدت تغییر کرد. شرکت ارتباطات زیرساخت (TIC) و سایر نهادها، زیرساخت سانسور اینترنت ملی را به‌طور قابل‌توجهی ارتقا دادند. این امر شامل تهیه و ورود سخت‌افزارهای پیشرفته فایروال و DPI بود و بیانگر گذار به سیستمی سخت‌گیرانه‌تر و پیچیده‌تر در کنترل اینترنت محسوب می‌شود.<sup>[۳]</sup>

فایروال ایران هر چه بیشتر از مدل سانسور اینترنت چین، که اغلب با عنوان "فایروال بزرگ چین" شناخته می‌شود، الهام گرفته است.<sup>[۴]</sup> اگرچه مقامات رسمی ادعا می‌کنند که ج.ا. ایران مستقیماً از الگوی چین پیروی نمی‌کند، اما شباهت‌ها و نزدیکی‌های انکارناپذیری در روش‌ها و راهبردهای به‌کاررفته وجود دارد.<sup>[۵]</sup> ج.ا. ایران زیرساخت اینترنت ملی خود را توسعه داده و تلاش می‌کند حجم ترافیک داخلی اینترنت را به حدود ۷۰ درصد از کل ترافیک کشور برساند، رویکردی مشابه چین در ترویج خدمات اینترنت داخلی برای کاهش وابستگی به پلتفرم‌های جهانی.<sup>[۶][۷][۸]</sup>

علاوه بر ارتقای سخت‌افزارها، ج.ا. ایران مقررات سخت‌گیرانه‌تری را بر پلتفرم‌های اینترنتی تحمیل کرده و آن‌ها را ملزم می‌کند از قوانین محلی و داخلی تبعیت کنند، در غیر این صورت با سانسور مواجه می‌شوند. این طرح به اسم "صیانت"، رویکردی با هدف ایجاد محیطی کنترل‌شده در فضای اینترنت صورت می‌گیرد تا نفوذ پلتفرم‌های خارجی کاهش یابد و کنترل دولت بر محتوای دیجیتال و ارتباطات افزایش یابد.<sup>[۹]</sup>

## فایروال ایران: مرزهای دیجیتال

فایروال بزرگ ایران (IRGFW) همچنین از بازرسی عمیق بسته‌ها (DPI) به صورت گسترده برای تحلیل و پالایش ترافیک اینترنت در سطحی جزئی استفاده می‌کند. این فناوری به دولت امکان می‌دهد وبسایت‌های مشخصی را مسدود، استفاده از اینترنت را نظارت، و دسترسی به محتوای معین را محدود کند. ارائه‌دهندگان اصلی خدمات اینترنت (ISP) در ایران، مانند شرکت ارتباطات سیار ایران-همراه اول (MCI)، ایرانسل (MTN) و شرکت مخابرات ایران (TCI)، در سطح بالادستی به شرکت ارتباطات زیرساخت (TIC) با شماره شناسایی AS49666 متصل می‌شوند؛ این نقطه محل استقرار فایروال اصلی است. این تمرکززدایی در نقطه‌ای مشخص، تضمین می‌کند که عملیات مسدودسازی و پالایش ترافیک در میان تمامی ISPs به صورت یکنواخت و یکپارچه اعمال شود.<sup>[۱۰][۱۱]</sup>

اجرای سراسری این فناوری‌های پیشرفته و سیاست‌های سخت‌گیرانه، توانایی ایران در پایش و کنترل استفاده از اینترنت را به طرز چشمگیری افزایش داده است. این تحول بازتاب‌دهنده روندی گسترده‌تر در جهت اقتدارگرایی دیجیتال است که با تکیه بر فناوری‌های پیشرفته، جریان اطلاعات را تحت کنترل درآورده و مخالفت‌ها را سرکوب می‌نماید.

فایروال بزرگ ایران (IRGFW) یک سازوکار سرکوبگر و چندلایه برای سانسور و کنترل اینترنت است که با بهره‌گیری از فنون پیشرفته پالایش شبکه و بازرسی ترافیک، محدودیت‌های فراگیری را بر ارتباطات آنلاین تحمیل می‌کند. هرچند ماهیت سرکوبگرانه‌ی آن آشکار است، این سامانه با ترکیب لایه‌های گوناگون فنی و سیاسی، به شکلی قدرتمند ترافیک اینترنت داخلی را مهار و زیر نظر می‌گیرد. این گزارش با ارائه‌ی تحلیلی فنی از زیرساخت و نحوه‌ی عملکرد IRGFW، به روشن شدن مکانیزم‌های اعمال این کنترل گسترده کمک می‌کند.

در هسته‌ی اصلی، IRGFW از طریق همکاری هماهنگ میان ارائه‌دهندگان اصلی خدمات اینترنت و شرکت ارتباطات زیرساخت (TIC) به‌عنوان ارائه‌دهنده‌ی اصلی سطح بالادستی (Upstream Provider) عمل می‌کند. با بهره‌گیری از روش‌هایی همچون DPI، مسدودسازی آدرس‌های IP و سایر راهکارهای پیشرفته مدیریت شبکه، IRGFW کنترل سخت‌گیرانه‌ای بر جریان داده اعمال می‌نماید. درک معماری و عملکرد این سامانه برای فهم گستره و کارآمدی سانسور اینترنت در ایران ضروری است.

در نخستین گام، نیاز به درکی پایه‌ای از نحوه و محل عملکرد IRGFW داریم. بی‌شک، می‌توان گفت این سامانه مجموعه‌ای منحصربه‌فرد از فایروال‌ها است.

## فایروال‌ها و AS‌های اصلی

ارائه‌دهندگان اصلی خدمات اینترنت مصرف‌کنندگان در ایران عبارت‌اند از:

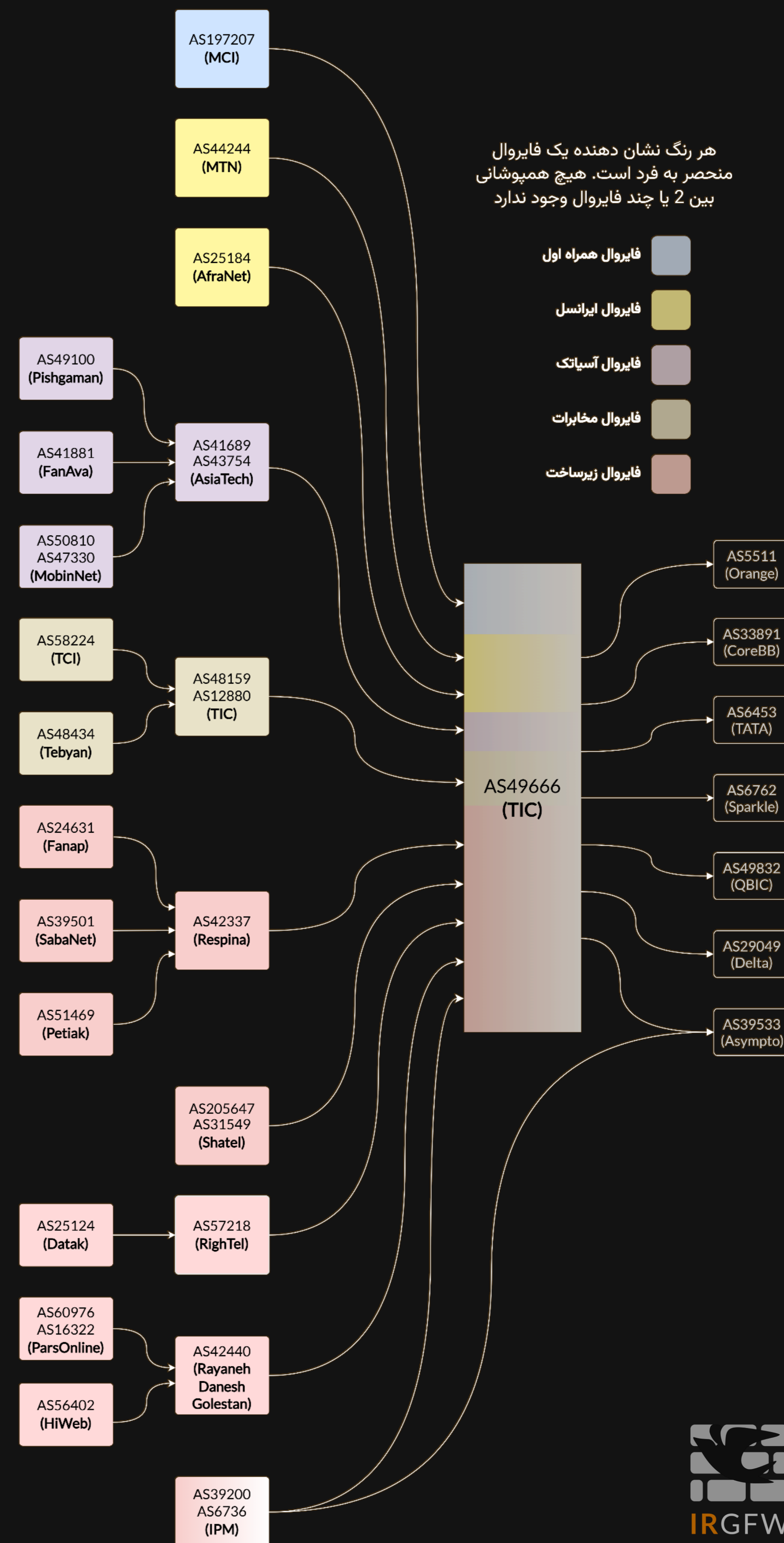
- شرکت ارتباطات سیار ایران-همراه‌اول (MCI) با شناسه AS197207 [12]
- شرکت ایرانسل (MTN) با شناسه AS44244 [13]
- شرکت مخابرات ایران (TCI) با شناسه‌های AS48159 و AS12880 [14][15]

تمامی اپراتورهای اینترنتی در سطح بالادستی به شرکت ارتباطات زیرساخت (TCI) با شناسه AS49666 متصل می‌شوند، جایی که فایروال و گذرگاه (Gateway) اصلی مستقر است. [۱۵]

هر یک از این ارائه‌دهندگان خدمات اینترنت (ISP) از فایروال‌های متفاوتی استفاده می‌کنند و سایر اپراتورها از یکی از این فایروال‌ها پیروی می‌کنند. به‌عنوان مثال، اگر یک آدرس IP بر روی شبکه آسیاتک مسدود شود، این آدرس بر روی شبکه‌های پیشگامان، فناوا و مبین‌نت نیز مسدود خواهد شد. این مسئله در مورد بازرسی عمیق بسته‌ها (DPI) و خود فایروال نیز صادق است. پیشرفته‌ترین فایروال متعلق به بزرگترین تلفن همراه ایران، اپراتور همراه‌اول (MCI) است.

با این حال، گاهی اوقات این فایروال‌ها به‌ویژه فایروال همراه‌اول به‌دلیل رویدادهای سراسری در کشور غیرفعال می‌شوند. در چنین شرایطی، از فایروال اصلی شرکت زیرساخت (AS49666) استفاده می‌شود. برای نمونه، زمانی که فایروال همراه‌اول فعال است، فایروال زیرساخت تحت‌الشعاع آن قرار می‌گیرد؛ از این رو اگر یک آدرس IP در شبکه‌ی همراه‌اول مسدود شود، ممکن است به‌طور هم‌زمان در زیرساخت مسدود نباشد. پس از گذشت مدتی (بر اساس یک "الگوی زمانی" که در این گزارش توضیح داده می‌شود)، پایگاه داده فهرست سیاه با شرکت زیرساخت همگام‌سازی شده و آدرس مذکور در تمامی ISP‌ها مسدود می‌شود.

اینترنت پژوهشگاه دانش‌های بنیادی ایران (AS6736) دسترسی به اینترنت بدون محدودیت‌های فایروال اصلی (AS49666) را دارد. این سازمان یکی از قدیمی‌ترین نهادهاست و در ابتدا برای افراد برگزیده، مقامات دولتی و پژوهشگران تأییدشده تأسیس شده بود. علاوه بر این، IPM محدودیت‌های شدیدی بر پهنای باند اعمال می‌کند که معمولاً در حد ۱۰/۱۰۰ مگابیت بر ثانیه است. [۱۶][۱۷]



# وضعیت DNS



IRGFW

irgfw.report

## وضعیت DNS

در ایران، درخواست‌های DNS زیر نظر بازرسی عمیق بسته (DPI) قرار دارند و در نتیجه، Poisoning و اختلال در کوئری‌های DNS به دفعات رخ می‌دهد. درخواست‌هایی که به ارائه‌دهندگان مشهور DNS ارسال می‌شوند، بدون توجه به روش رمزگذاری (شامل DNS بر بستر UDP یا DoU، DNS بر بستر TLS یا DoT، DNS بر بستر HTTPS یا DoH، و DNS بر بستر QUIC یا DoQ) همواره در فهرست خاکستری قرار می‌گیرند. این مشکل چنان گسترده است که در بسیاری موارد، برای ارتباطات داخلی (محلی) به‌ویژه آن‌هایی که از مسیر IRGFW عبور می‌کنند، ناچار به اتکا بر سرورهای DNS ارائه‌شده توسط ISP هستیم.<sup>[۲۵]</sup>

با این حال، کاربران می‌توانند با راه‌اندازی سرورهای DNS شخصی خود که از پروتکل‌های رمزگذاری‌شده (DoT، DoH، یا DoQ) استفاده می‌کنند، این اختلالات را تا حدی کاهش دهند. اما این راهکار دو چالش اساسی به‌همراه دارد:

- **خاکستری شدن نشانی IP مقصد:** اگر نشانی IP مقصد در فهرست خاکستری قرار گیرد، فرایند هندشیک TLS ممکن است شکست بخورد و امکان برقراری اتصال DoT و DoH از بین برود.

- **استفاده از DoQ:** اگر ترافیک UDP به نشانی IP مقصد مجاز باشد، می‌توان از DoQ برای غلبه بر محدودیت‌های مربوط به هندشیک TLS بهره گرفت و علیرغم مداخله DPI، همچنان از یک سازوکار امن برای دریافت پاسخ‌های DNS استفاده کرد.

این چالش‌ها بر نیاز به تکنیک‌های پیشرفته مدیریت DNS تأکید می‌کنند؛ تکنیک‌هایی که هم بهره‌گیری از پروتکل‌های رمزگذاری‌شده DNS را پوشش داده و هم پیچیدگی‌های ناشی از DPI و خاکستری‌سازی (Graylisting) را در نظر بگیرند.



# وضعیت DNS

## DNS مبتنی بر HTTPS (DoH)

در این نمونه، یک سرور DoH با نشانی IP سفید و یک دامنه SNI پیکربندی شده است. سرور برای دریافت درخواست‌های DoH روی هر دو پورت ۴۴۳ و ۸۴۴۳ گوش می‌دهد. Nginx نقش وب‌سرور را برای ترافیک عمومی HTTP/HTTPS ایفا می‌کند. هر دو پورت از طریق مرورگر معمولی قابل دسترسی هستند و وبسایت مرتبط بدون مشکل بارگذاری می‌شود. با این حال، هنگام استفاده از یک DNS Client (مثل YogaDNS)، درخواست‌های DoH مسدود می‌شوند. به طور مشخص، پیام‌های ClientHello با موفقیت به سرور ارسال می‌شوند، اما هیچ ServerHello دریافت نمی‌شود. این امر باعث می‌گردد اتصال DoH با گذشت زمان بی‌پاسخ بماند. چنین رفتاری نشان می‌دهد یک سازوکار فیلترینگ، هندشیک DoH را مختل کرده و مانع از حل صحیح کوئری‌های DNS بر بستر HTTPS می‌شود.

No.	Time	Source	Destination	Protocol	Length	Info
6305	50.35	.55	10.10.2.205	TLSv1.3	489	Application Data, Application Data, Application Data
6308	50.35	10.10.2.205	.55	TLSv1.3	118	Change Cipher Spec, Application Data
6312	50.52	193.149.129.145	10.10.2.205	TLSv1.2	85	Encrypted Alert
6315	50.59	.55	10.10.2.205	TLSv1.3	212	Application Data, Application Data
6316	50.59	.55	10.10.2.205	TLSv1.3	626	Application Data, Application Data
6317	50.59	.55	10.10.2.205	TLSv1.3	212	Application Data, Application Data
6325	50.83	193.149.129.145	10.10.2.205	TLSv1.2	85	Encrypted Alert
6327	50.85	193.149.129.145	10.10.2.205	TLSv1.2	85	Encrypted Alert
6329	50.86	193.149.129.145	10.10.2.205	TLSv1.2	85	Encrypted Alert
6330	50.86	193.149.129.145	10.10.2.205	TLSv1.2	85	Encrypted Alert
6333	50.87	193.149.129.145	10.10.2.205	TLSv1.2	85	Encrypted Alert
6335	50.87	193.149.129.145	10.10.2.205	TLSv1.2	85	Encrypted Alert
6351	51.02	10.10.2.205	193.149.129.145	TLSv1.2	341	Client Hello (SNI=d...o)
6366	51.49	193.149.129.145	10.10.2.205	TLSv1.2	85	Encrypted Alert
6371	51.59	.55	10.10.2.205	TLSv1.3	78	Application Data
6378	51.66	10.10.2.205	.55	TLSv1.3	286	Application Data
6379	51.66	10.10.2.205	.55	TLSv1.3	93	Application Data
6384	51.75	193.149.129.145	10.10.2.205	TLSv1.2	85	Encrypted Alert
6386	51.76	193.149.129.145	10.10.2.205	TLSv1.2	85	Encrypted Alert
6402	51.90	193.149.129.145	10.10.2.205	TLSv1.2	85	Encrypted Alert
6403	51.90	193.149.129.145	10.10.2.205	TLSv1.2	85	Encrypted Alert
6406	51.90	.55	10.10.2.205	TLSv1.3	110	Application Data
6412	51.91	.55	10.10.2.205	TLSv1.3	763	Application Data, Application Data
6417	51.98	193.149.129.145	10.10.2.205	TLSv1.2	85	Encrypted Alert
6423	52.00	10.10.2.205	.55	TLSv1.3	431	Client Hello (SNI=browserleaks.com)
6430	52.00	10.10.2.205	138.197.54.100	TLSv1.3	324	Client Hello (SNI=tls.browserleaks.com)
6434	52.00	10.10.2.205	199.5.26.160	TLSv1.3	413	Client Hello (SNI=rdap.arin.net)
6437	52.00	193.149.129.145	10.10.2.205	TLSv1.2	85	Encrypted Alert
6439	52.02	193.149.129.145	10.10.2.205	TLSv1.2	85	Encrypted Alert
6444	52.03	193.149.129.145	10.10.2.205	TLSv1.2	85	Encrypted Alert
6446	52.04	193.149.129.145	10.10.2.205	TLSv1.2	85	Encrypted Alert
6449	52.07	193.149.129.145	10.10.2.205	TLSv1.2	85	Encrypted Alert
6454	52.10	193.149.129.145	10.10.2.205	TLSv1.2	85	Encrypted Alert
6456	52.11	193.149.129.145	10.10.2.205	TLSv1.2	85	Encrypted Alert
6459	52.13	193.149.129.145	10.10.2.205	TLSv1.2	85	Encrypted Alert
6462	52.14	193.149.129.145	10.10.2.205	TLSv1.2	85	Encrypted Alert
6464	52.16	193.149.129.145	10.10.2.205	TLSv1.2	85	Encrypted Alert

Frame 6351: 341 bytes on wire (2728 bits), 341 bytes captured (2728 bits) on interface \Device\NPF\_{D1983690-D354-4E6A-A86D-D41216983DB2}, id 0  
Ethernet II, Src: Intel..., Dst: ...2c)  
Internet Protocol Version 4, Src: 10.10.2.205, Dst: 193.149.129.145  
Transmission Control Protocol, Src Port: 60203, Dst Port: 8443, Seq: 1, Ack: 1, Len: 287  
Transport Layer Security  
TLSv1 Record Layer: Handshake Protocol: Client Hello  
Content Type: Handshake (22)  
Version: TLS 1.0 (0x0301)  
Length: 282  
Handshake Protocol: Client Hello

# وضعیت DNS

## DNS مبتنی بر TLS (DoT)

در این سناریو، یک سرور DoT را پیکربندی می‌کنیم تا روی پورت ۸۵۳ به درخواست‌ها گوش دهد. این سرور همچنین از DoQ پشتیبانی می‌کند. یک درخواست DoT به سرور فرستاده می‌شود؛ اما همانند سناریوی DoH پیشین، هندشیک TLS شکست می‌خورد. درحالی‌که پیام‌های ClientHello با موفقیت به سرور ارسال می‌شوند، هیچ ServerHello ای دریافت نمی‌شود و در نتیجه اتصال با گذشت زمان بی‌پاسخ می‌ماند. این وضعیت نشان می‌دهد که گفت‌وگوی TLS مسدود یا مختل شده و برقراری اتصال امن برای حل پرسش‌های DNS بر بستر TLS انجام نمی‌گیرد.

No.	Time	Source	Destination	Protocol	Length	Info
1124	22.01	10.10.2.205	138.197.54.100	TLSv1.3	118	Change Cipher Spec, Application Data
1125	22.01	10.10.2.205	138.197.54.100	TLSv1.3	146	Application Data
1126	22.01	10.10.2.205	138.197.54.100	TLSv1.3	474	Application Data
1130	22.09	199.5.26.160	10.10.2.205	TLSv1.3	1514	Server Hello, Change Cipher Spec, Application Data
1133	22.09	199.5.26.160	10.10.2.205	TLSv1.3	1514	Application Data, Application Data
1134	22.09	199.5.26.160	10.10.2.205	TLSv1.3	104	Application Data
1136	22.09	10.10.2.205	199.5.26.160	TLSv1.3	118	Change Cipher Spec, Application Data
1137	22.09	10.10.2.205	199.5.26.160	TLSv1.3	672	Application Data
1142	22.25	104.236.69.55	10.10.2.205	TLSv1.3	195	Application Data, Application Data
1143	22.25	10.10.2.205	104.236.69.55	TLSv1.3	85	Application Data
1149	22.25	138.197.54.100	10.10.2.205	TLSv1.3	576	Application Data, Application Data, Application Data, Application Data
1150	22.25	10.10.2.205	138.197.54.100	TLSv1.3	85	Application Data
1170	22.27	104.236.69.55	10.10.2.205	TLSv1.3	78	Application Data
1208	22.31	10.10.2.205	193.149.129.145	TLSv1.2	240	Client Hello (SNI=d...o)
1210	22.32	10.10.2.205	193.149.129.145	TLSv1.2	240	Client Hello (SNI=d...o)
1213	22.32	10.10.2.205	193.149.129.145	TLSv1.2	240	Client Hello (SNI=d...o)
1218	22.32	10.10.2.205	193.149.129.145	TLSv1.2	240	Client Hello (SNI=d...o)
1222	22.32	10.10.2.205	193.149.129.145	TLSv1.2	240	Client Hello (SNI=d...o)
1229	22.32	10.10.2.205	193.149.129.145	TLSv1.2	240	Client Hello (SNI=d...o)
1230	22.32	10.10.2.205	193.149.129.145	TLSv1.2	240	Client Hello (SNI=d...o)
1247	22.32	10.10.2.205	193.149.129.145	TLSv1.2	240	Client Hello (SNI=d...o)
1248	22.32	10.10.2.205	193.149.129.145	TLSv1.2	240	Client Hello (SNI=d...o)
1249	22.32	10.10.2.205	193.149.129.145	TLSv1.2	240	Client Hello (SNI=d...o)
1250	22.32	10.10.2.205	193.149.129.145	TLSv1.2	240	Client Hello (SNI=d...o)
1251	22.32	10.10.2.205	193.149.129.145	TLSv1.2	240	Client Hello (SNI=d...o)
1258	22.32	10.10.2.205	193.149.129.145	TLSv1.2	240	Client Hello (SNI=d...o)
1259	22.32	10.10.2.205	193.149.129.145	TLSv1.2	240	Client Hello (SNI=d...o)
1260	22.32	10.10.2.205	193.149.129.145	TLSv1.2	240	Client Hello (SNI=d...o)
1261	22.32	10.10.2.205	193.149.129.145	TLSv1.2	240	Client Hello (SNI=d...o)
1262	22.32	10.10.2.205	193.149.129.145	TLSv1.2	240	Client Hello (SNI=d...o)
1264	22.32	10.10.2.205	193.149.129.145	TLSv1.2	240	Client Hello (SNI=d...o)
1273	22.32	10.10.2.205	193.149.129.145	TLSv1.2	240	Client Hello (SNI=d...o)
1274	22.32	10.10.2.205	193.149.129.145	TLSv1.2	240	Client Hello (SNI=d...o)
1282	22.34	104.236.69.55	10.10.2.205	TLSv1.3	85	Application Data
1283	22.37	104.236.69.55	10.10.2.205	TLSv1.3	341	Application Data
1314	22.52	199.5.26.160	10.10.2.205	TLSv1.3	1356	Application Data
1351	22.73	199.5.26.160	10.10.2.205	TLSv1.3	938	Application Data

(عکس ۲ - DoT)  
[لینک](#)

- Frame 1208: 240 bytes on wire (1920 bits), 240 bytes captured (1920 bits) on interface \Device\NPF\_{D1983690-D354-4E6A-A86D-D41216983DB2}, id 0
- Ethernet II, Src: Intel [redacted] 88), Dst: [redacted] 2c)
- Internet Protocol Version 4, Src: 10.10.2.205, Dst: 193.149.129.145
- Transmission Control Protocol, Src Port: 59915, Dst Port: 853, Seq: 1, Ack: 1, Len: 186
- Transport Layer Security
  - TLSv1.2 Record Layer: Handshake Protocol: Client Hello
    - Content Type: Handshake (22)
    - Version: TLS 1.2 (0x0303)
    - Length: 181
    - Handshake Protocol: Client Hello

## وضعیت DNS

DNS مبتنی بر QUIC (DoQ)

در این حالت، درخواست‌های DoQ با بهره‌گیری از پروتکل DTLS ارسال می‌شوند، پروتکلی که بر بستر UDP کار می‌کند اما رمزگذاری مشابه TLS را فراهم می‌نماید. از آنجاکه این درخواست‌های DoQ در درون DTLS نهفته‌اند، از سد پالایش‌های معمول IRGFW می‌گذرند، زیرا فایروال هنوز این اثرانگشت DTLS را از این فرستنده نشناخته است. بدین ترتیب، ارتباط بدون هیچ اختلالی برقرار شده و کوئری‌های DNS از طریق QUIC بدون مزاحمت پاسخ داده می‌شوند.

No.	Time	Source	Destination	Protocol	Length	Info
18	1.22	10.10.2.205	193.149.129.145	DTLS	103	Continuation Data
19	1.22	10.10.2.205	193.149.129.145	DTLS	103	Continuation Data
24	1.39	193.149.129.145	10.10.2.205	DTLS	84	Continuation Data
25	1.40	193.149.129.145	10.10.2.205	DTLS	132	Continuation Data
26	1.40	10.10.2.205	193.149.129.145	DTLS	73	Continuation Data
27	1.40	193.149.129.145	10.10.2.205	DTLS	173	Continuation Data
28	1.40	10.10.2.205	193.149.129.145	DTLS	79	Continuation Data
35	1.57	193.149.129.145	10.10.2.205	DTLS	94	Continuation Data
36	1.60	10.10.2.205	193.149.129.145	DTLS	71	Continuation Data
746	10.55	193.149.129.145	10.10.2.205	DTLS	139	Continuation Data
747	10.55	10.10.2.205	193.149.129.145	DTLS	73	Continuation Data

```
*****
▶ Frame 18: 103 bytes on wire (824 bits), 103 bytes captured (824 bits) on interface \Device\NPF_{D1983690-D354-4E6A-A8...
▶ Ethernet II, Src: Intel [redacted] 88), Dst: [redacted] 2c)
▶ Internet Protocol Version 4, Src: 10.10.2.205, Dst: 193.149.129.145
▼ User Datagram Protocol, Src Port: 54929, Dst Port: 853
  Source Port: 54929
  Destination Port: 853
  Length: 69
  Checksum: 0x5054 [unverified]
  [Checksum Status: Unverified]
  [Stream index: 0]
  [Stream Packet Number: 1]
  ▶ [Timestamps]
  UDP payload (61 bytes)
▼ Datagram Transport Layer Security
  DTLS Record Layer: unrecognized content type 0x53
```

(عکس ۳ - DoQ)  
[\[لینک\]](#)

# وضعیت UDP



IRGFW

irgfw.report

## وضعیت UDP

در ابتدا باید میان UDP عادی و UDP ناشناس (ناشناخته) تمایز قائل شویم. UDP عادی یا کلی، دارای شناسه‌ها و الگوهای قابل تشخیص (Fingerprint) است؛ برای مثال تماس‌های تصویری در اسکایپ، زوم و فیس‌تایم بر پایه UDP شناخته‌شده صورت می‌گیرند. همچنین، فرآیند هندشیک در وایرگارد به صورت عادی بر مبنای UDP شناخته‌شده است، از این رو به راحتی قابل شناسایی و اثرانگشت‌برداری (Fingerprinting) است.<sup>[۱۸][۱۹]</sup>

از سوی دیگر، UDP ناشناس به UDP‌هایی گفته می‌شود که در فرآیند هندشیک یا ترافیک، فوراً قابل تشخیص نبوده و توسط ابزارهای پایش و امنیت شبکه به یک برنامه یا ترافیک شناخته‌شده منتسب نمی‌شوند. چنین ترافیکی عموماً فاقد امضای مشخص جهت شناسایی است و بنابراین تشخیص هدف یا منبع آن دشوار می‌شود.

### ویژگی‌های UDP ناشناس:

- **ابهام‌سازی:** برای پنهان‌سازی ماهیت واقعی ترافیک استفاده می‌شود، و در خدمات VPN نظیر وایرگارد مبهم‌شده (Obfuscated Wireguard) متداول است.
- **پروتکل‌های اختصاصی:** برنامه‌های سفارشی که از روش‌های ارتباطی خاص و غیرعمومی استفاده می‌کنند.
- **رمزنگاری:** ترافیک رمزگذاری‌شده ممکن است با الگوهای شناخته‌شده هم‌خوانی نداشته باشد. این حالت معمولاً در برنامه‌های P2P و ابزارهای امنیتی مشاهده می‌شود.

## وضعیت UDP

در فایروال ایران، هندشیک وایرگارد به نشانی‌های IP خارجی غالباً توسط فایروال ایران با دراپ کردن بسته‌های UDP مسدود می‌شود، زیرا زمانی که این فایروال هندشیک استاندارد وایرگارد را تشخیص می‌دهد، اقدام به مسدودسازی می‌نماید.<sup>[۲۰]</sup> در برخی موارد نیز محدودسازی نرخ (Rate Limiting) به‌کار گرفته می‌شود تا کارایی چنین اتصالاتی کاهش یابد. این سازوکار مسدودسازی را می‌توان با افزودن نویز یا شبیه‌سازی هندشیک‌های دیگر (یا ارسال بایت‌های شناخته‌شده‌ی سایر پروتکل‌ها) پیش از هندشیک اصلی وایرگارد دور زد. به نظر می‌رسد IRGFW بیشتر بر شناسایی الگوهای بایت خاص در دست‌دهی متکی است تا بهره‌گیری از عبارات منظم پیچیده (Regex) یا روش‌های عمیق بازرسی، و این امر ممکن است با ابهام‌سازی (Obfuscation) برای اجتناب از تشخیص، قابل بهره‌برداری باشد.

به نظر می‌رسد IRGFW تا سقف حدود ۱۷ کیلوبایت از ترافیک (UDP و TCP) را برای هر ترکیب IP:Port بافر کرده و مورد بازرسی عمیق بسته (DPI) قرار می‌دهد تا الگوهای مربوط به وایرگارد را شناسایی کند. پس از این حجم، ترافیک بیشتر تحت بازرسی قرار نمی‌گیرد. مکانیسم مسدودسازی ظاهراً بیشتر بر پورت‌های بالای ۱۰۲۴ متمرکز است، در حالی که پورت‌های پرکاربرد نظیر ۴۴۳ عموماً تأثیری نمی‌پذیرند. این تمرکز بر پورت‌های بالا، پیکربندی‌های معمول وایرگارد را در برابر بازرسی آسیب‌پذیرتر می‌سازد.

اگرچه UDP ذاتاً بدون حالت (Stateless) است، اما فایروال‌ها اغلب برای ترافیک UDP حالتی موقتی شبیه اتصال ایجاد می‌کنند. برای نمونه، آن‌ها بسته‌ها را با یک جفت IP:Port مرتبط کرده و برای مدت محدودی (معمولاً حدود پنج ثانیه) آن را به‌عنوان یک شبه-سشن (Pseudo-Session) در نظر می‌گیرند. این حالت موقت به فایروال امکان می‌دهد چندین بسته در یک جریان را پیش کرده و الگوهایی نظیر هندشیک‌های وایرگارد را شناسایی کند.

یکی از راهکارهای احتمالی برای کاهش احتمال شناسایی، استفاده از جابه‌جایی پورت در بازه‌های زمانی متغیر (Variable-Interval Port Hopping) [۲۱] است که در آن پورت اتصال در فواصل زمانی تصادفی تغییر می‌کند. این روش با ایجاد پیش‌بینی‌ناپذیری در الگوهای ترافیک، امکان اثرانگشت‌برداری را کاهش می‌دهد. علاوه بر این، تغییر پویا در الگوهای هندشیک و ابهام‌سازی Payloadها می‌تواند توانایی فایروال در شناسایی و مسدودسازی ترافیک وایرگارد را بیش از پیش مختل کند.

به مرور زمان، فایروال ایران ظاهراً با شناسایی و مسدودسازی الگوهای خاص هندشیک، به‌ویژه در مواردی که ترافیک تکراری بین محدوده‌های IP یا مراکز داده مشخص دیده می‌شود، سازگار می‌گردد. این رفتار نشان می‌دهد فایروال می‌تواند الگوهای تکراری را بیاموزد و به آن‌ها پاسخ دهد. این مشاهدات بر لزوم آزمایش مداوم روش‌های ابهام‌سازی و رفتارهای تصادفی در ترافیک برای حفظ اتصال قابل اعتماد و پیشی گرفتن از قابلیت‌های در حال تحول فایروال دلالت دارد.

## وضعیت UDP

در این شرایط می‌بینیم که یک WireGuard handshake استاندارد، به صورت پیوسته توسط IRGFW در سطح بسته (Packet level) مسدود می‌شود، و این رخداد در بازه‌های زمانی پنج ثانیه‌ای تکرار می‌گردد. گفتنی است این فاصله پنج ثانیه‌ای بخشی از سازوکار KeepAlive نیست، چرا که در این پیکربندی غیرفعال شده است. با وجود بسته شدن هدفمند WireGuard handshake، هیچ پیام خطای ICMP دیده نمی‌شود و IP مقصد همچنان به درخواست‌های Ping پاسخ مناسب می‌دهد. این رفتار نشان می‌دهد، هرچند فایروال ایران بسته‌های WireGuard handshake را جدا کرده و پالایش می‌کند، اما در کارکرد کلی ترافیک عمومی شبکه مانند ICMP دخالت نکرده است.

No.	Time	Source	Destination	Protocol	Length	Info	Dest Port
7657	9.33	62.	45.138	WireGuard	190	Handshake Initiation, sender=0xAB8758DE	54571
8523	14.33	62.	45.138	WireGuard	190	Handshake Initiation, sender=0xF55CBEA3	54571
9241	19.33	62.	45.138	WireGuard	190	Handshake Initiation, sender=0xD2F7CD1F	54571
12590	24.34	62.	45.138	WireGuard	190	Handshake Initiation, sender=0xB11AB00C	54571
13709	29.34	62.	45.138	WireGuard	190	Handshake Initiation, sender=0xB40F9646	54571
17883	34.34	62.	45.138	WireGuard	190	Handshake Initiation, sender=0xE3F156D5	54571
21228	39.34	62.	45.138	WireGuard	190	Handshake Initiation, sender=0x352C1132	54571
22784	44.34	62.	45.138	WireGuard	190	Handshake Initiation, sender=0x410EF8D6	54571
26031	49.34	62.	45.138	WireGuard	190	Handshake Initiation, sender=0xD8D20074	54571
28588	54.34	62.	45.138	WireGuard	190	Handshake Initiation, sender=0xBF418730	54571
30795	59.35	62.	45.138	WireGuard	190	Handshake Initiation, sender=0x1A46B998	54571
32225	64.35	62.	45.138	WireGuard	190	Handshake Initiation, sender=0x35928FC8	54571
35004	69.35	62.	45.138	WireGuard	190	Handshake Initiation, sender=0x9E962A9A	54571

(عکس ۴ - وایرگارد ساده)

[لینک](#)



## وضعیت UDP

در این بررسی موردی، مشاهده می‌کنیم که یک فایروال به‌طور فعال هم WireGuard handshake و هم ارتباط ICMP به نشانی IP مقصد را مسدود می‌کند. در ابتدای کار، شمار اندکی junk و noise packets ارسال می‌کنیم تا پیش از آغاز WireGuard handshake، جریان ترافیک را تغییر دهیم. این پکت‌ها تا حدود شماره ۹۴۷۲ در بافر فایروال انباشته می‌شوند، بی‌آن‌که پاسخی برانگیزند. پس از آن، یک QUIC handshake را آغاز می‌کنیم که با ارسال همانند noise و junk پیش از هندشیک اصلی، توانسته از بافر فایروال عبور کند. این رفتار نشان می‌دهد که فایروال، ترافیک WireGuard را به شکلی متفاوت از QUIC بررسی و پردازش می‌کند. نکته مهم این است که زمانی که فایروال، هندشیک وایرگارد را مسدود می‌کند، همزمان ICMP (ping) به نشانی IP مقصد نیز بسته می‌شود. این اقدام هم‌زمان نمایانگر سیاست سخت‌گیرانه فایروال است که هم VPN handshake و هم ترافیک ICMP را مختل می‌کند. نکته دیگر اینکه تست ICMP connectivity در اینجا از پروتکل وایرگارد و مکانیزم KeepAlive مستقل است. در عوض، یک برنامه جداگانه برای آزمون ارتباط ICMP به کار گرفته می‌شود (گرچه در Wireshark پیام Port unreachable دیده می‌شود، اما در دستور ping معمولی منجر به timeout می‌گردد). این جداسازی، رفتار فایروال را در قبال ترافیک ICMP در کنار هندشیک VPN به‌روشنی نمایان می‌کند.

No.	Time	Source	Destination	Protocol	Length	Info	Dest Port
4163	3.33	45.	6	WireGuard	190	Handshake Initiation, sender=0xF787EFB4	58040
4164	3.33	6	45	ICMP	218	Destination unreachable (Port unreachable)	
6152	8.44	6	6	WireGuard	190	Handshake Initiation, sender=0xD1BB7F12	58040
6153	8.44	6	45	ICMP	218	Destination unreachable (Port unreachable)	
6875	13.68	6	6	WireGuard	190	Handshake Initiation, sender=0xD373E425	58040
6876	13.68	6	45	ICMP	218	Destination unreachable (Port unreachable)	
7630	18.90	6	6	WireGuard	190	Handshake Initiation, sender=0x585838EB	58040
7631	18.90	6	45	ICMP	218	Destination unreachable (Port unreachable)	
8653	24.22	6	6	WireGuard	190	Handshake Initiation, sender=0xF8CBB029	58040
8654	24.22	6	45	ICMP	218	Destination unreachable (Port unreachable)	
9472	27.40	6	45	QUIC	65	Handshake, DCID=c55c844ce8700531[Malformed Packet]	35197
9474	27.41	6	45	QUIC	65	Handshake, DCID=c55c844ce8700531[Malformed Packet]	35197
9476	27.41	6	45	QUIC	67	Protected Payload (KP0)	35197
9478	27.42	6	45	QUIC	67	Protected Payload (KP0)	35197
9479	27.43	6	45	QUIC	69	Protected Payload (KP0)	35197
9481	27.44	6	45	QUIC	70	Protected Payload (KP0)	35197
9482	27.44	6	45	QUIC	65	Handshake, DCID=b6d42c6c7177df70[Malformed Packet]	35197
9484	27.44	6	45	QUIC	68	Protected Payload (KP0)	35197
9485	27.44	6	45	QUIC	65	Handshake, DCID=c55c844ce8700531[Malformed Packet]	35197
9486	27.44	6	45	QUIC	65	Handshake, DCID=c55c844ce8700531[Malformed Packet]	35197
9487	27.44	6	45	QUIC	69	Protected Payload (KP0)	35197

(عکس ۵ - وایرگارد ویرایش شده)  
[لینک]



## وضعیت QUIC

در فایروال ایران، پیاده‌سازی و بهره‌گیری از پروتکل‌های QUIC و HTTP/3 با دشواری‌های چشمگیری مواجه است که عمدتاً ناشی از سیاست‌های سخت‌گیرانه فیلترینگ حکومتی است. هرچند HTTP/3 تا حدی مورد استفاده قرار گرفته، عملکرد آن به‌طور چشمگیری کاهش یافته و در نتیجه، سرعت آن حتی از HTTP/2 هم کمتر می‌شود. هندشیک و ترافیک QUIC به بسیاری از مراکز داده خارجی اغلب مسدود می‌شود، و این موضوع بر اساس محدوده‌های گوناگون IP خارجی، تأثیرات ناپایدار و متفاوتی بر کارایی دارد.

کاربرانی که می‌کوشند با بهره‌گیری از ابزارهای تانلینگ مبتنی بر QUIC از این محدودیت‌ها عبور کنند، با موفقیت‌های متغیری روبه‌رو هستند، چرا که کارآمدی این ابزارها به‌طور چشمگیری به نشانی‌های IP خارجی مورد دسترسی وابسته است. از این رو، اگرچه گاه این ابزارها می‌توانند اتصال سریع‌تر و ایمن‌تری فراهم کنند، میزان اطمینان‌پذیری آن‌ها تا حد زیادی تابع رفتار نامنظم و همه‌جانبه فیلترینگ در ایران است.<sup>[۲۲]</sup>

افزون بر این محدودیت‌ها، مشاهده شده که ترافیک QUIC به برخی از محدوده‌های IP خارجی در همان مرکز داده ممکن است به‌صورت گزینشی مسدود شود. در حالی که برخی IPها همچنان در دسترس می‌مانند، دسترسی به دیگر IPها کاملاً محدود می‌شود.<sup>[۲۳]</sup> به‌نظر می‌رسد این فیلترینگ به‌ویژه روی هندشیک‌های QUIC متمرکز است، به‌طوری که الگوی بایت‌های خاص پس از تکرار شناسایی و مسدود می‌شوند. برای نمونه، تکرار مداوم هندشیک‌های QUIC از نشانی‌های IP ایرانی به یک IP خارجی مشخص می‌تواند به مسدودسازی کامل آن اتصال منجر شود. این سازوکار فیلترینگ همچنین قادر است با شناسایی ترافیک QUIC پرتکرار از IPهای مشخص، پس از رسیدن به یک آستانه حجم ترافیک یا تکرار الگوها، آن را مسدود کند. علاوه بر این، اخیراً ترافیک QUIC به Cloudflare به‌طور محسوسی کاهش یافته است، که احتمالاً نشانگر محدودیت‌های هدفمندتر علیه استفاده گسترده از آن است.<sup>[۲۴]</sup>

برای رویارویی با این چالش‌ها، ابزارهای مبتنی بر QUIC ناچارند سازوکارهایی برای ابهام‌سازی (Obfuscation) پویا در هندشیک و ترافیک خود پیاده کنند تا از شناسایی توسط سیستم‌های DPI ج.ا. ایران بگریزند. تغییر الگوهای هندشیک یا افزودن تصادفی‌سازی به جریان ترافیک QUIC ممکن است کارایی آن‌ها را در مواجهه با این محدودیت‌ها بهبود بخشد.

## وضعیت QUIC

در این سناریو، ما اتصال به یک دامنه با یک نشانی IP مشخص را آزمایش کردیم که در آن ترافیک UDP و QUIC بدون محدودیت است. فرایند هندشیک در Wireshark بررسی شد و توالی زیر تأیید گردید:

1. ClientHello از سوی کاربر فرستاده شد.
  2. ServerHello دریافت شد و هندشیک QUIC کامل شد.
  3. تبادل Payload در لایه کاربرد بدون هیچگونه وقفه با موفقیت انجام پذیرفت.
- سرور هدف از Nginx با پشتیبانی پیش فرض از (QUIC) HTTP/3 بهره می برد. برای اعتبارسنجی اتصال و ثبات دست‌دهی، از curl با HTTP/3 و Hysteria2 استفاده شد. نتایج نشان دادند که این دامنه و IP برای ترافیک QUIC کاملاً فعال بوده و هیچ نشانه‌ای از فیلترینگ یا کاهش سرعت مشاهده نشد.

No.	Time	Source	Destination	Protocol	Length	Info	JA4	JA4S
363	3.83	45.	172.	QUIC	1322	Initial, DCID=54ab8b284029b88aed96, PKN: 0, PADDING, CRYPTO	q13d0312h3_55b375c5d22e_c183556c78e2	
364	3.84	172.	45.	QUIC	1322	Handshake, SCID=e5165363		q130200_1
365	3.84	172.	45.	QUIC	1322	Handshake, SCID=e5165363		
366	3.84	172.	45.	QUIC	438	Protected Payload (KP0)		
367	3.84	45.	172.	QUIC	1322	Initial, DCID=e5165363, PKN: 1, ACK, PADDING		
368	3.84	45.	172.	QUIC	78	Handshake, DCID=e5165363		
372	3.86	45.	172.	QUIC	142	Protected Payload (KP0)		
373	3.86	45.	172.	QUIC	71	Protected Payload (KP0)		
374	3.86	45.	172.	QUIC	70	Protected Payload (KP0)		
375	3.86	45.	172.	QUIC	820	Protected Payload (KP0)		

Frame 364: 1322 bytes on wire (10576 bits), 1322 bytes captured (10576 bits) on interface \Device\NPF\_{2CE02A2F-39F1-4BC1-8F27-59A425D4B279}, id 0

Ethernet II, Src: [redacted] (08), Dst: [redacted] (99)

Internet Protocol Version 4, Src: 172.[redacted], Dst: 45.[redacted]

User Datagram Protocol, Src Port: 20000, Dst Port: 60062

QUIC IETF

- QUIC Connection information
  - [Packet Length: 131]
  - 1... .... = Header Form: Long Header (1)
  - .1.. .... = Fixed Bit: True
  - ..00 .... = Packet Type: Initial (0)
  - [.... 00.. = Reserved: 0]
  - [.... ..01 = Packet Number Length: 2 bytes (1)]
  - Version: 1 (0x00000001)
  - Destination Connection ID Length: 0
  - Source Connection ID Length: 4
  - Source Connection ID: e5165363
  - Token Length: 0
  - Length: 117
  - [Packet Number: 0]
  - Payload: ceae4c6a8a0cdcb2575ec174d78b1af195d7ee4a9cbe3101b7907cd8fe84fdce05a52cc1e425133d2673389b1d57b0cd432121d9c408a7d0a58d5db7f64e3966d3b32e3f0c8ca6173bca32cb26d0999685581b94f6ac
- ACK
- CRYPTO
  - Frame Type: CRYPTO (0x0000000000000006)
  - Offset: 0
  - Length: 90
  - Crypto Data

TLsv1.3 Record Layer: Handshake Protocol: Server Hello

QUIC IETF

(عکس ۶ - هندشیک QUIC نرمال)  
[\[لینک\]](#)

## وضعیت QUIC

در این سناریوی خاص، می‌توان با یک Wireguard مبهم‌شده به نشانی IP مقصد متصل شد، که نشان می‌دهد ترافیک UDP به این IP مسدود نیست. سپس تلاش می‌کنیم یک هندشیک QUIC را با یک دامنه سفید در فایروال ایران آغاز کنیم. با وجود اینکه ترافیک UDP موفقیت‌آمیز به مقصد می‌رسد، هندشیک QUIC به سرانجام نمی‌رسد.

با تحلیل ترافیک در Wireshark، مشاهده می‌کنیم که کلاینت یک ClientHello ارسال می‌کند. اما تمامی ClientHelloهای بعدی در واقع ارسال مجدد هستند، که نشان می‌دهد کلاینت پاسخی از سرور دریافت نمی‌کند. هیچ ServerHello مشاهده یا دریافت نمی‌شود، و این موضوع تأیید می‌کند که هندشیک پس از نخستین ارسال از سمت کلاینت مختل می‌گردد.

این الگو بر وجود یک سازوکار فیلترینگ دلالت دارد که اگرچه اجازه عبور بسته‌های UDP را می‌دهد، اما هندشیک QUIC را در سطح پروتکل مسدود می‌کند. چنین رفتار هدفمندی نشان‌دهنده پیچیدگی سامانه فیلترینگ است و بر نیاز به فنون ابهام‌سازی پیشرفته برای دور زدن این محدودیت‌ها تأکید می‌کند. با این حال، هنگام آزمایش با یک دامنه غیرمسدود، این مسدودسازی همچنان ادامه می‌یابد.

No.	Time	Source	Destination	Protocol	Length	Info	JA4
9354	4.32	6	172.232.44.81	QUIC	1322	Initial, DCID=62b0b3c512a1a4601e9b1b0a00575d, PKN: 0, PADDING, CRYPTO	q13d0312h3_55b375c5d22e_c183556c78e
9381	4.52	6	172.232.44.81	QUIC	1322	Initial, DCID=62b0b3c512a1a4601e9b1b0a00575d, PKN: 1, PADDING, CRYPTO	
9382	4.52	6	172.232.44.81	QUIC	1322	Initial, DCID=62b0b3c512a1a4601e9b1b0a00575d, PKN: 2, PADDING, CRYPTO	
10095	4.93	6	172.232.44.81	QUIC	1322	Initial, DCID=62b0b3c512a1a4601e9b1b0a00575d, PKN: 3, PADDING, CRYPTO	
10096	4.93	6	172.232.44.81	QUIC	1322	Initial, DCID=62b0b3c512a1a4601e9b1b0a00575d, PKN: 4, PADDING, CRYPTO	
11007	5.73	6	172.232.44.81	QUIC	1322	Initial, DCID=62b0b3c512a1a4601e9b1b0a00575d, PKN: 5, PADDING, CRYPTO	
11008	5.73	6	172.232.44.81	QUIC	1322	Initial, DCID=62b0b3c512a1a4601e9b1b0a00575d, PKN: 6, PADDING, CRYPTO	
11544	7.33	6	172.232.44.81	QUIC	1322	Initial, DCID=62b0b3c512a1a4601e9b1b0a00575d, PKN: 7, PADDING, CRYPTO	
11545	7.33	6	172.232.44.81	QUIC	1322	Initial, DCID=62b0b3c512a1a4601e9b1b0a00575d, PKN: 8, PADDING, CRYPTO	

```
Frame 9354: 1322 bytes on wire (10576 bits), 1322 bytes captured (10576 bits) on interface ens192, id 0
Ethernet II, Src: VMware [redacted]f9), Dst: [redacted]3c)
Internet Protocol Version 4, Src: 6 [redacted], Dst: 172.232.44.81
User Datagram Protocol, Src Port: 57951, Dst Port: 20000
QUIC IETF
  QUIC Connection information
    [Packet Length: 1280]
    1... .... = Header Form: Long Header (1)
    .1.. .... = Fixed Bit: True
    ..00 .... = Packet Type: Initial (0)
    [.... 00.. = Reserved: 0]
    [.... ..01 = Packet Number Length: 2 bytes (1)]
    Version: 1 (0x00000001)
    Destination Connection ID Length: 15
    Destination Connection ID: 62b0b3c512a1a4601e9b1b0a00575d
    Source Connection ID Length: 0
    Token Length: 0
    Length: 1255
    [Packet Number: 0]
    Payload [truncated]: 661240ed17a4ae52719087a84dc55ee0f23ebc7a8a2d1a8dbe64014caf5ce5b6bb78fc19503580398100bc952f3ddeb525da2a6c2058fb50083ffb2b22e4ae18632219b3079fe78b740c8c395ceef
  PADDING Length: 958
  CRYPTO
    Frame Type: CRYPTO (0x0000000000000006)
    Offset: 0
    Length: 275
    Crypto Data
  TLSv1.3 Record Layer: Handshake Protocol: Client Hello
  JA4 Fingerprint
```

# وضعیت آدرس‌های IP



IRGFW

irgfw.report

## وضعیت آدرس‌های IP

فایروال ایران سه فهرست دارد: لیست سفید، لیست خاکستری، لیست سیاه. پیشینه یک آدرس IP در این موضوع اهمیت زیادی دارد.

**آی‌پی سفید:** آدرس IP باید از یک مرکز داده نسبتاً ناشناخته باشد. در سه ماه گذشته (یا حتی بیشتر) هیچ‌کس نباید از آن برای VPN یا Proxy استفاده کرده باشد. همچنین این آدرس IP باید به‌صورت دستی در پایگاه‌داده‌های ISP تأیید (Whitelisted) شده باشد. به همین دلیل، گاهی یک آدرس IP بسیار ناشناخته ممکن است سریع‌تر مسدود شود، چون در پایگاه‌داده IRGFW ثبت سفید ندارد.

**آی‌پی خاکستری:** فایروال ایران اکثر آدرس‌های IP را Gray در نظر می‌گیرد، زمانی که گمان می‌رود برای VPN یا Proxy به کار رفته‌اند، اما هنوز شواهد کافی برای مسدودسازی فوری وجود ندارد. این آدرس‌ها که اغلب متعلق به مراکز داده مهم هستند، تحت پایش دوره‌ای ترافیک و گردآوری داده قرار می‌گیرند. این رویکرد معمولاً باعث کاهش سرعت بارگذاری (Upload) و افزایش نوسان (Jitter) می‌شود. در حالت پیش‌فرض، IRGFW یک آدرس IP را به‌صورت خاکستری دسته‌بندی کرده و به‌طور مداوم آن را زیر نظر می‌گیرد و از ترافیک آن نمونه‌برداری می‌کند. بر پایه داده‌های گردآوری‌شده و الگوهای مصرف در طول زمان، IRGFW درباره مسدودسازی دائم آدرس IP تصمیم می‌گیرد.

**آی‌پی سیاه:** پس از تحلیل داده‌های کافی از Gray IPها، IRGFW ممکن است یک آدرس IP را به Black IP ارتقا دهد. در این حالت، مسدودسازی کامل یا نسبی با الگوهای مختلف اعمال می‌شود:

- **شرکت‌های زیرساخت و مخابرات:** این الگوها همه انواع ترافیک به IP را مسدود می‌کنند، شامل ICMP، SSH، TLS(v1.0~v1.3)، HTTP و سایر موارد.
- **همراه‌اول:** زمانی که فایروال فعال است، مرحله ServerHello در هندشیک TLS را مسدود می‌کند و بدین‌ترتیب ارتباط امن مختل می‌شود.
- **ایرانسل:** در این الگو، ترافیک به‌طور نامنظم مسدود می‌شود. گاهی SSH و TLS را هدف می‌گیرد و گاه فقط TLS را.

این روش‌ها بخشی از راهکار همه‌جانبه IRGFW برای مهار و محدودسازی VPNها و Proxyها در داخل کشور هستند.

## وضعیت IPv6

IPv6 هنوز در میان اکثر اپراتورها فراگیر نشده است. هرچند برای کاربران موبایل در شبکه‌هایی مانند همراه‌اول و ایرانسل در دسترس است، به شرط آن‌که کاربر آن را به‌صورت دستی فعال کند. در نشانی‌های IPv6 معمولاً DPI به‌طور پیش‌فرض غیرفعال است، در نتیجه زیر نظر کمتری قرار دارند. با این حال، قوانین پایه‌ای IRGFW، مانند دسته‌بندی آدرس‌ها به لیست‌های سفید، خاکستری و سیاه همچنان اعمال می‌شود، هرچند سخت‌گیری کمتری نسبت به IPv4 دارد.

## الگوی زمانی

ما به برخی الگوها درباره زمان بندی مسدودسازی دست یافتیم. زمان هماهنگ سازی فایروال اصلی شرکت زیرساخت هر روز از ساعت ۵ تا ۶ بامداد (UTC+03:30) است. هنگامی که می‌گوییم آزمون فایروال شرکت زیرساخت، یعنی شرکت زیرساخت سرورها را تنها در این بازه زمانی مسدود خواهد کرد. اما فایروال همراه اول ممکن است بر پایه الگوی زمانی در نیمروز یک نشانی IP یا دامنه را مسدود کند. منظور از ترافیک "متوسط"، ترافیکی در حد ۱۰۰ مگابیت بر ثانیه بصورت متقارن بر سرور است.

• **الگوی زمانی ۱:** ۴ ساعت - ۱ روز - ۴ روز - ۱ هفته - ۴۰ روز

• **الگوی زمانی ۲:** ۱ ساعت - ۴ ساعت - ۲ روز - ۲ هفته - ۴۰ روز

**الگوی زمانی ۱:** یک سرور پروکسی با Xray-core مانند VLESS-TCP-Reality (Vision) (نوع و ترکیب مهم نیست) راه اندازی کنید و ترافیکی در حد متوسط روی آن برقرار کنید. اگر پس از ۴ ساعت مسدود نشد، احتمالاً ۱ روز کار می‌کند (آزمون فایروال شرکت زیرساخت). اگر هنوز مسدود نشده، احتمالاً ۴ روز کار کند (آزمون دوباره شرکت زیرساخت). اگر باز هم مسدود نشد، احتمال دارد ۱ هفته کار کند (آزمون فایروال همراه اول). اگر از این مرحله هم بگذرد، احتمالاً ۴۰ روز کار می‌کند، اما پس از آن عوامل تصادفی بسیاری درگیر هستند که الگوی مشخصی نیافتیم.

**الگوی زمانی ۲:** یک سرور پروکسی مانند بالا (هر ترکیبی) راه اندازی کنید و ترافیکی در حد متوسط روی آن برقرار کنید. اگر پس از ۱ ساعت مسدود نشد، احتمالاً ۴ ساعت کار می‌کند. اگر همچنان مسدود نشد، احتمالاً ۲ روز کار خواهد کرد (آزمون فایروال شرکت زیرساخت). اگر هنوز مسدود نشد، احتمالاً ۲ هفته کار خواهد کرد (آزمون فایروال همراه اول). اگر از این مرحله هم بگذرد، احتمالاً ۴۰ روز کار می‌کند، ولی پس از آن عوامل تصادفی زیادی وجود دارند که الگوی مشخصی یافت نشد.

اگر یک نشانی IP خاکستری شود، هرگز دوباره سفید نخواهد شد. بنابراین، هنگامی که IRGFW سرعت آدرس IP را کاهش می‌دهد، می‌توان گفت آن آدرس خاکستری است و هنگامی که آدرس IP مسدود می‌شود، در فهرست سیاه قرار می‌گیرد. در بیشتر موارد، پس از ۴۰ روز آدرس IP دوباره آزاد می‌شود، ولی اکنون خاکستری به شمار می‌آید و ممکن است محدودیت‌هایی بر سرعت دریافت/ارسال و نوسان بالا داشته باشد. این الگو برای همه محدوده‌های نشانی IP خارجی رخ می‌دهد، به ویژه برای مراکز داده و خدمات میزبانی شناخته شده که می‌توانند برای سرورهای VPN/Proxy استفاده شوند، یا برای ASهای خیلی ناشناخته که در فهرست‌های سفید پیش فرض فایروال‌ها ثبت نشده‌اند.

این فرایند خاکستری سازی می‌تواند برای پروتکل‌ها هم به کار رود. همان‌طور که گفته شد، HTTP3/QUIC و UDP به صورت پیش فرض خاکستری هستند، مگر اینکه اثرانگشت کلاینت (مانند User-Agent در HTTP یا UTLS در ClientHello) با هیچ یک از پایگاه داده‌های فایروال هم خوانی نداشته باشد و نشانی IP مقصد نیز تاکنون خاکستری نشده باشد.

# كاوشگرهای فعال (Active-Probes)



IRGFW

irgfw.report

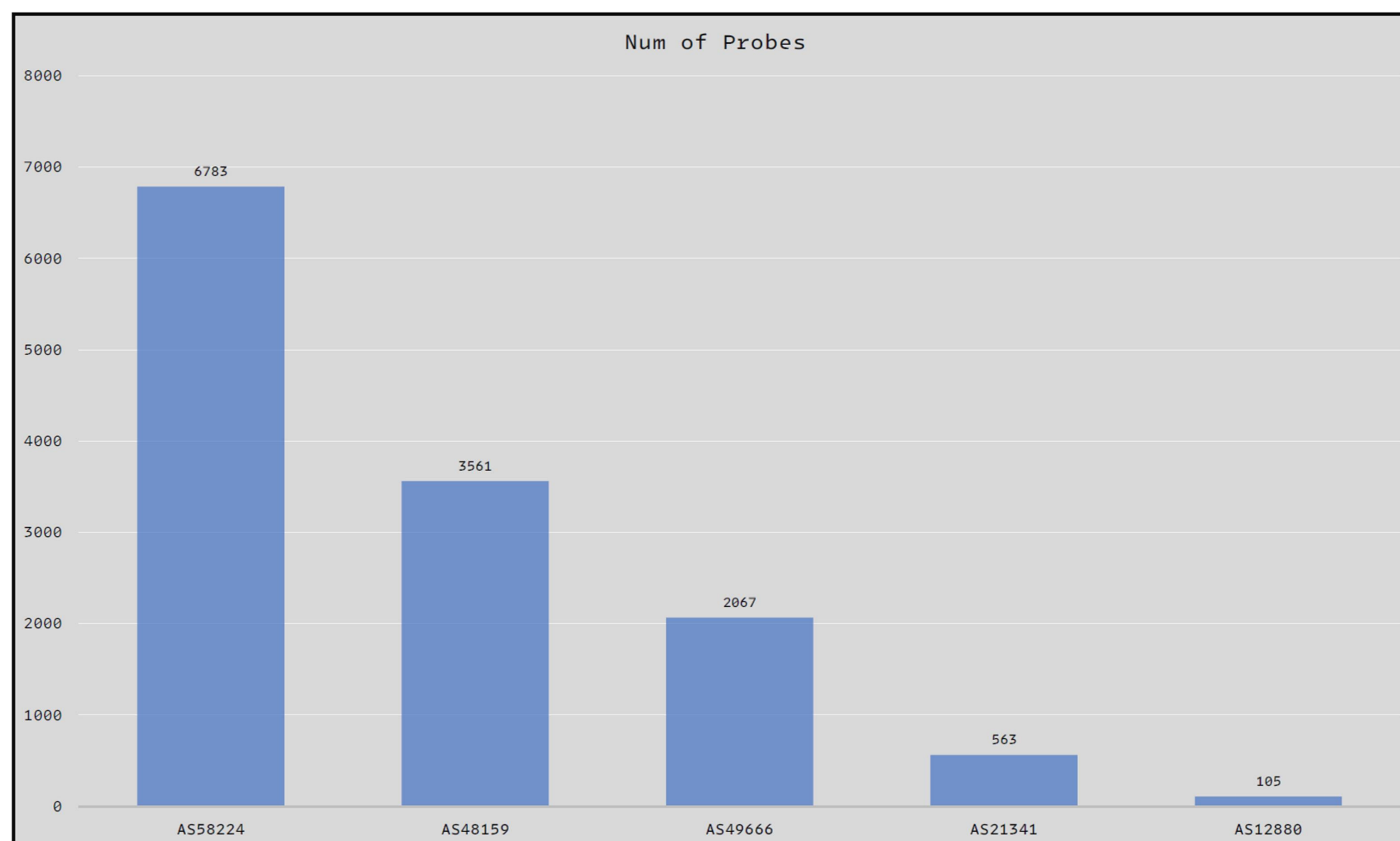
## کاوشگرهای فعال (Active-Probes)

فایروال ایران در شهریورماه ۱۴۰۲ یک سامانه Active-Probing فعال داشت و ما توانستیم تعدادی از آدرس‌های IP مورد استفاده را استخراج کنیم.<sup>[۲۶]</sup> برخی از سرورهای آزمایشی ما حتی هدف حملات DDoS گوناگون قرار گرفتند که استفاده از CPU سرور را به حداکثر رساند.<sup>[۲۷]</sup> این آدرس‌های IP در این آزمون‌ها بر روی سرور با بهره‌گیری از Xray-core مدیریت شدند.

اما از اوایل دی‌ماه ۱۴۰۲، فایروال ایران دیگر از Active-Probes استفاده نمی‌کند. هیچ نشانه‌ای از پروب‌ها روی هیچ یک از سرورها وجود ندارد و حدس می‌زنیم IRGFW به سمت رویکرد غیرفعال (Passive) دقیق‌تر و بهینه‌تر رفته باشد که در این گزارش به آن خواهیم پرداخت.

در تصویر زیر، بیشتر محدوده‌های CIDR آدرس IP که به عنوان Prober شناسایی کردیم، ثبت شده‌اند. روش آزمون ما از رویکرد تیم gfw.report الهام گرفته شده است.<sup>[۲۸]</sup> در صفحات بعدی، ما تمامی آزمون‌های Active-Probe خود را در سه تیپ دسته‌بندی کرده‌ایم. بیشتر این آزمون‌ها با Xray-core و برخی دیگر با هسته‌ها و روش‌های گوناگون در ایران انجام شده‌اند.

Iran's GFW Active Probing Test			
AS Number	Org/Name	Num of Probes	IP Ranges
AS58224	Iran Telecommunication Company PJS (TCI)	6783	80.191.0.0/16 (80.191.69.0/24) (80.191.64.0/24) 78.38.0.0/16 78.39.0.0/16 217.218.0.0/16 (217.218.80.0/16) 2.187.0.0/16
AS48159	Telecommunication Infrastructure Company (TIC-AS)	3561	2.189.42.0/24 2.184.0.0/16
AS49666	Telecommunication Infrastructure Company (TIC-GW-AS)	2067	2.188.28.0/24
AS21341	Soroush Rasanheh Company Ltd (SINET-AS)	563	62.220.121.0/24
AS12880	Information Technology Company (ITC) (DCI-AS)	105	2.188.170.0/24



(عکس ۸ - AP0)  
[لینک]



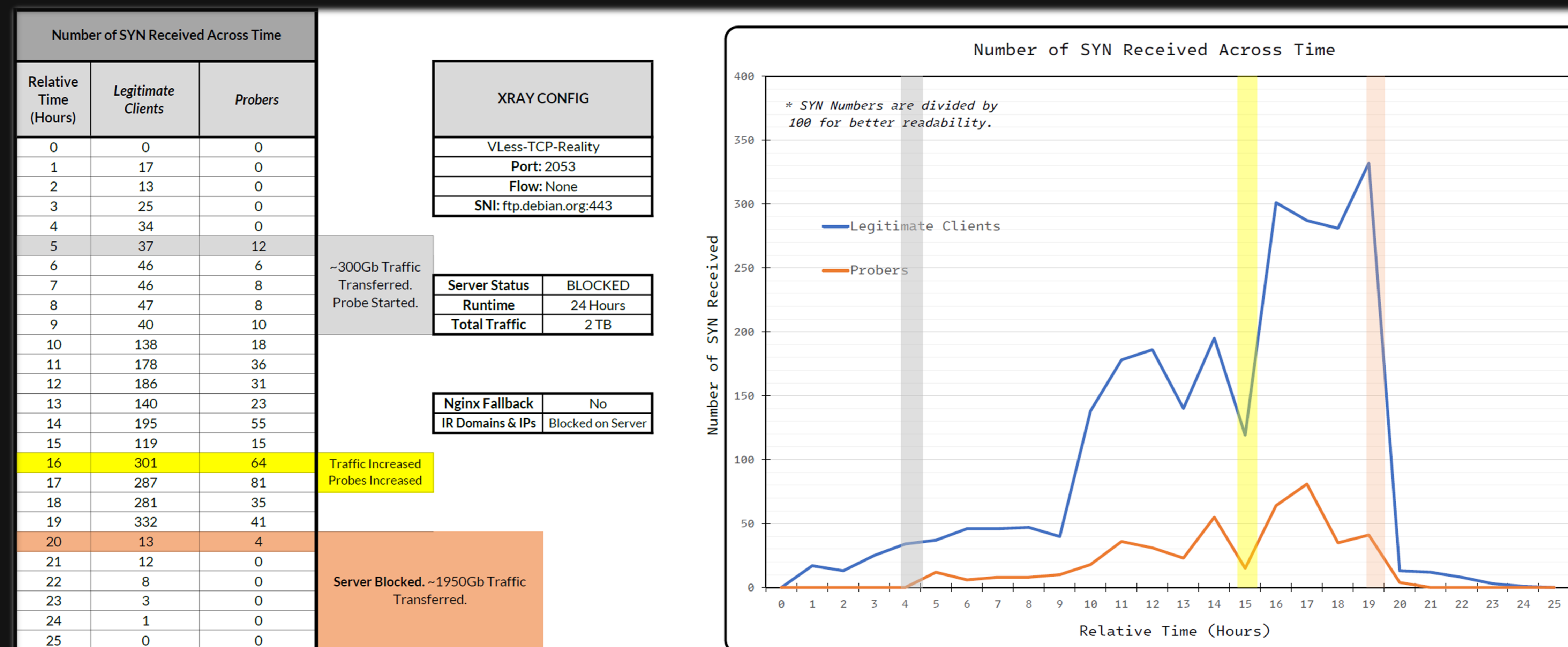
# کاوشرهای فعال

## تست تیپ ۱

در این سناریو، سرور با بهره‌گیری از پروتکل VLess-TCP-Reality روی پورت ۲۰۵۳، به مدت ۲۴ ساعت فعال بود و حدود ۲ ترابایت داده را پیش از مسدود شدن انتقال داد. درخواست‌های SYN واقعی به تدریج افزایش یافتند و در ساعت ۱۹ به ۳۳۲ درخواست رسیدند. اما فعالیت پروب‌ها که احتمالاً از سوی IRGFW صورت می‌گرفت، از ساعت ۵ آغاز شد و در ساعت ۱۶ به‌طور چشمگیری افزایش یافت (۶۴ درخواست SYN از سمت پروب‌ها در کنار ۳۰۱ درخواست SYN واقعی). این الگو نشان‌دهنده هدف‌گیری آگاهانه به عنوان بخشی از سازوکارهای اعمال سانسور است.

### مشاهدات کلیدی:

- افزایش پروب‌های فایروال ایران همزمان با رشد ترافیک، حاکی از نظارت فعال و تلاش برای پالایش ابزارهای دور زدن فیلترینگ است.
- با وجود مسدودسازی دامنه‌ها و آدرس‌های IP ایرانی، سرور به‌علت نبود سازوکارهای جایگزین (مانند fallback به Nginx) و عدم استفاده از راهبردهای دفاعی پویا، تحت فشار قرار گرفت.
- افزایش همزمان ترافیک و پروب‌ها در ساعات ۱۶ تا ۱۹ نشان از یک راهبرد پروب‌گذاری هماهنگ داشت که هدفش شناسایی و اختلال در روش‌های ارتباطی رمزگذاری‌شده بود.



(عکس ۹ - AP1)  
[لینک]

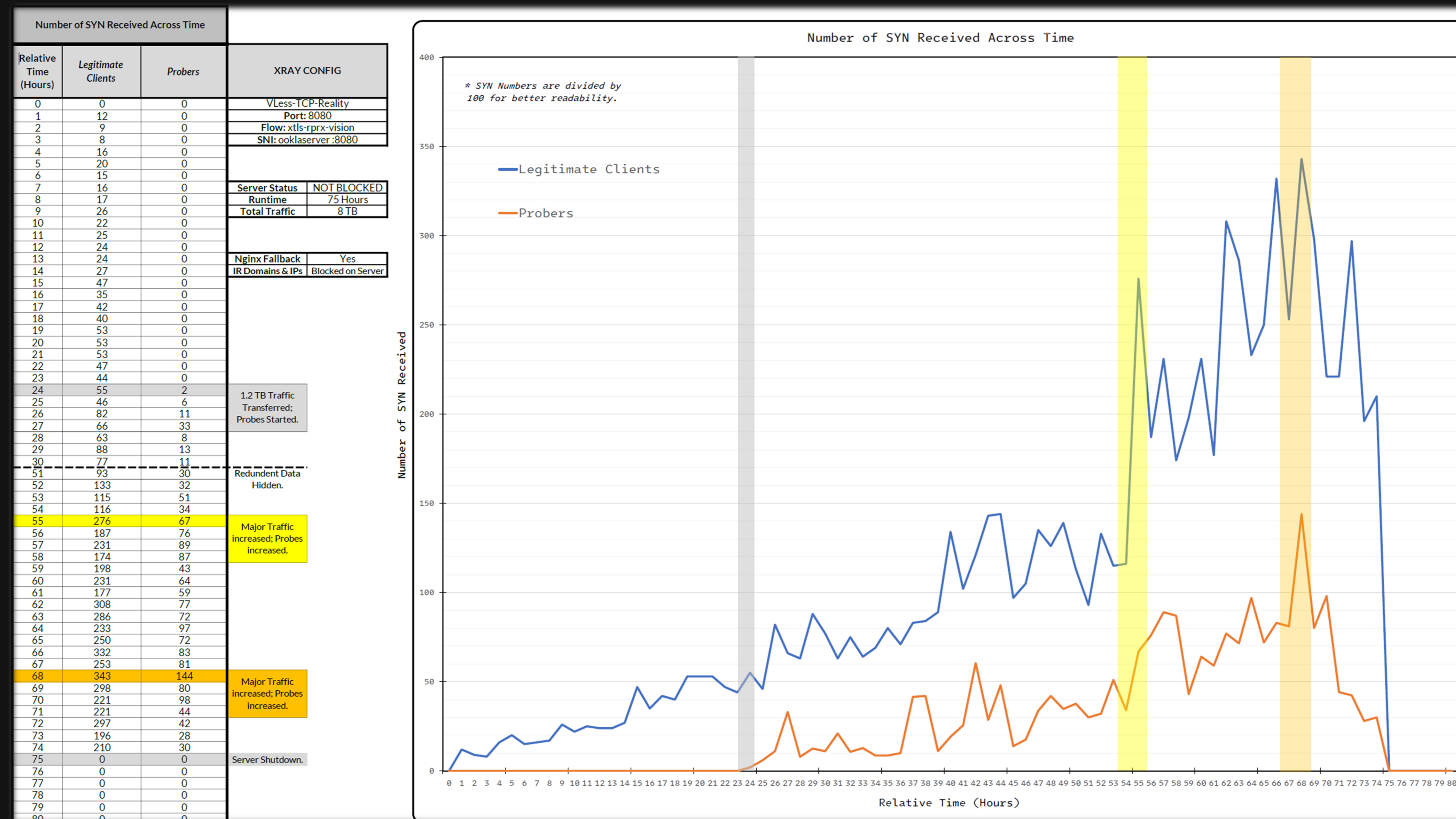
# کاشگرهای فعال

## تست تیپ ۲

سروری که با VLess-TCP-Reality روی پورت ۸۰۸۰ فعال بود، به مدت ۷۵ ساعت کار کرد و حدود ۸ ترابایت داده را بدون مسدود شدن منتقل کرد. ترافیک واقعی به تدریج افزایش یافت و در ساعت ۶۸ به اوج ۳۴۳ درخواست SYN رسید. پروبها، که احتمالاً از سوی فایروال ایران صورت می‌گرفت، پس از انتقال ۱.۲ ترابایت داده (ساعت ۲۴) آغاز شدند و در ساعت‌های ۵۵ و ۶۸ شدت گرفتند. این رفتار نشان‌دهنده هدفگیری فعال سازوکارهای سانسور است.

### مشاهدات کلیدی:

- پروبها همزمان با افزایش ترافیک واقعی شدت یافتند و در ساعت ۶۸ به ۳۴۳ درخواست SYN رسیدند. این روند بیانگر تلاش مداوم برای مختل کردن روش‌های رمزگذاری شده جهت دور زدن فیلترینگ است.
- با وجود پروب‌های پیوسته و افزایش ترافیک، سرور همچنان فعال ماند و این موضوع نشان می‌دهد که در برابر تلاش‌های فیلترینگ فعال، مقاوم بوده است.



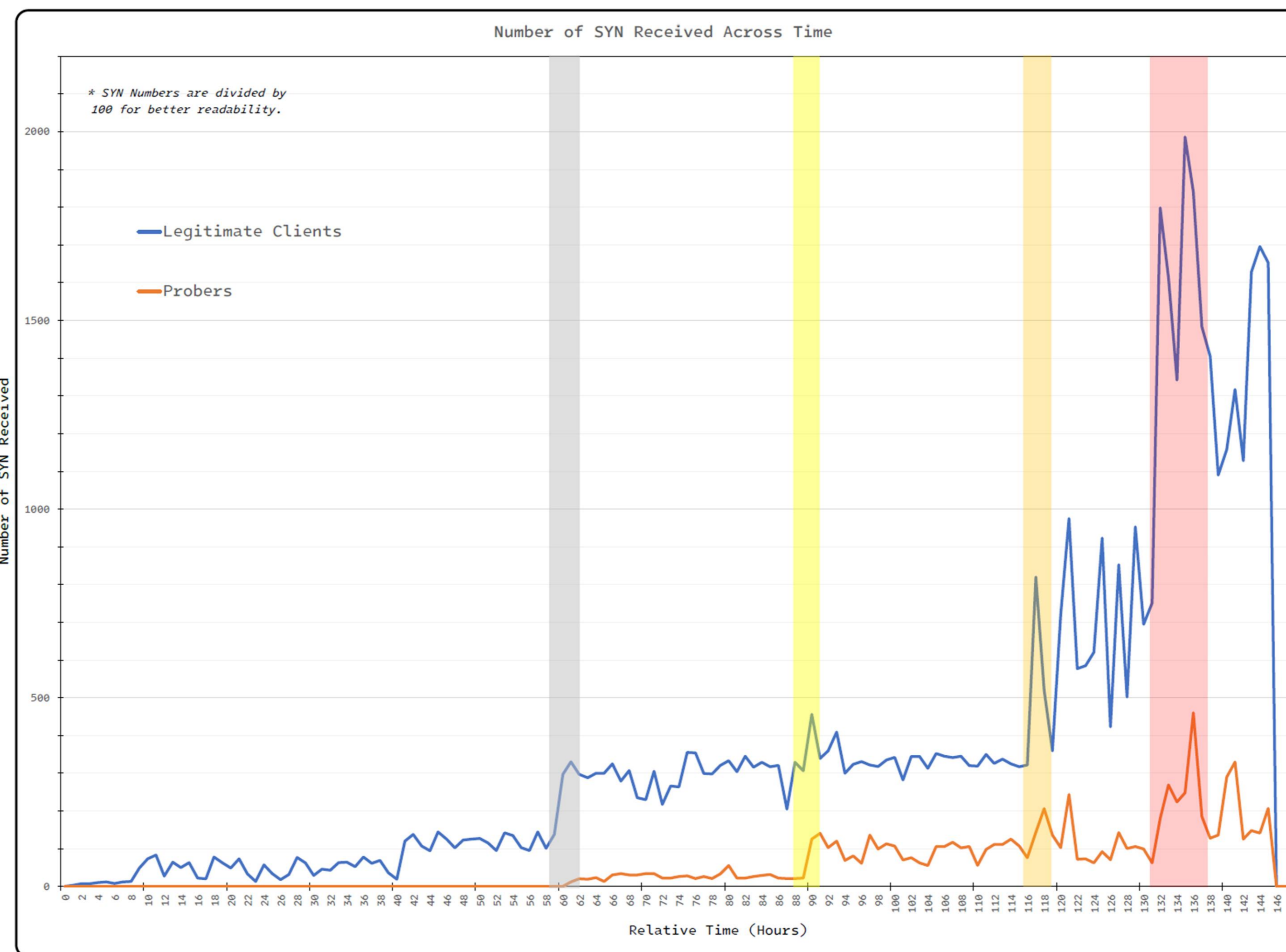
# کاوشرهای فعال تست تیپ ۳

سروری که با VLess-TCP-Reality روی پورت ۴۴۳ کار می‌کرد، به مدت ۱۴۵ ساعت فعال بود و حدود ۲۱ ترابایت داده را بدون مسدود شدن منتقل کرد. درخواست‌های SYN معتبر به تدریج افزایش یافتند و در ساعت ۱۳۵ به اوج ۱۹۸۶ درخواست رسیدند. فعالیت پروب‌ها که احتمالاً از سوی فایروال ایران انجام می‌شد، پس از انتقال ۴.۲ ترابایت داده (ساعت ۶۱) آغاز شد و در سه جهش اصلی در ساعت‌های ۹۰، ۱۱۷ و ۱۳۲ شدت گرفت.

## مشاهدات کلیدی:

- پروب‌ها از ساعت ۶۱ آغاز شده و همزمان با اوج‌گیری شدید ترافیک مشروع به شدت افزایش یافتند. در ساعت ۱۳۵، پروب‌ها به همراه ترافیک معتبر به اوج ۱۹۸۶ درخواست SYN رسیدند.
- هر افزایش چشمگیر در ترافیک واقعی با یک جهش متناظر در پروب‌ها همراه بود که بیانگر اعمال پالایش نظام‌مند در دوره‌های پرتراфик است.
- با وجود ترافیک سنگین و پروب‌های پیوسته، سرور همچنان به کار خود ادامه داد و پایداری در برابر سازوکارهای فیلترینگ فعال را نشان داد.

Number of SYN Received Across Time			XRAY CONFIG
Relative Time (Hours)	Legitimate Clients	Probers	
0	0	0	VLess-TCP-Reality
1	3	0	Port: 443
2	7	0	Flow: xtls-rprx-vision
3	7	0	SNI: steal personal domain with .com tld
4	10	0	
5	12	0	
6	8	0	
7	12	0	Server Status NOT BLOCKED
8	13	0	Runtime 145 Hours
9	49	0	Total Traffic 21 TB
10	73	0	
11	83	0	
12	27	0	
13	64	0	Nginx Fallback Yes
14	50	0	IR Domains & IPs Blocked on Server
15	63	0	
16	22	0	
17	20	0	
18	78	0	
57	144	0	Redundant Data Hidden.
58	101	0	
59	138	0	
60	297	0	
61	330	12	4.2 TB Traffic Transferred; Probes Started.
62	297	20	
63	288	19	
64	300	23	
65	300	13	
66	325	30	
67	279	34	
86	321	22	Redundant Data Hidden.
87	205	21	
88	329	21	
89	306	22	
90	456	125	Major Traffic increased; Probes increased.
91	339	141	
92	359	103	
93	409	120	
94	300	69	
95	324	81	
96	331	61	
113	337	111	Redundant Data Hidden.
114	325	125	
115	317	107	
116	322	76	
117	820	143	Major Traffic increased; Probes increased.
118	520	206	
119	359	136	
120	720	103	
121	975	244	
122	577	72	
123	585	73	
124	620	62	
125	923	92	
126	423	71	
127	853	142	
128	502	100	
129	953	106	
130	695	99	
131	751	63	
132	1798	180	Major Traffic increased; Probes increased.
133	1613	269	
134	1342	224	
135	1986	248	
136	1840	460	
137	1483	185	
138	1405	128	
139	1090	136	
140	1158	290	
141	1317	329	
142	1128	125	
143	1628	148	
144	1696	141	
145	1653	207	
146	0	0	Server Shutdown.
147	0	0	
148	0	0	



(عکس ۱۱ - AP3)  
[لینک](#)

## کاوشگرهای فعال

### خلاصه

- روش آزمون

تمامی آزمون‌های Active Probe در سه گروه اصلی دسته‌بندی شدند. بیشتر آزمون‌ها با بهره‌گیری از Xray-core انجام شد و شماری دیگر با هسته‌ها و روش‌های گوناگون در ایران آزمایش شدند. نتایج نشان دادند که استفاده از پروتکل‌های گوناگون TLS تأثیر چندانی بر رفتار پروب‌های IRGFW نداشت. نزدیک به ۹۰ درصد از تمام سرورهای ما که روی آن‌ها پراکسی‌های TLS و Non-TLS و تونل‌های VPN بدون توجه به پروتکل، اجرا می‌شد، توسط IRGFW پروب شدند. یک روش برای مدیریت این پروب‌ها استفاده از وب‌سرور Nginx بود. توجه داشته باشید که نباید کاوشگرها (پروب‌ها) مسدود شوند؛ بلکه باید به گونه‌ای مدیریت شوند که یکی از کدهای وضعیت HTTP خنثی دریافت کنند. (مثل 2XX، 3XX، 404 و ...)

- نسبت پروب‌ها

میانگین نسبت پروب‌ها به درخواست‌های SYN واقعی بین ۰.۲ تا ۰.۳ بود. به عبارت دیگر، به ازای هر کاربر واقعی، به طور میانگین ۲۰ تا ۳۰ درصد همان میزان پروب ثبت شد که این امر نشان‌دهنده سطح نسبتاً بالای پروب‌های فعال در مقایسه با ترافیک واقعی بود.

- دوره آزمون و میزان ارتباط

توجه داشته باشید که این نتایج مربوط به آزمون‌هایی است که تا شهریور ۱۴۰۲ انجام شده‌اند و توانایی پروب فعال IRGFW در آن زمان را نشان می‌دهند. از دی ۱۴۰۲ به بعد، این یافته‌ها دیگر کاربرد ندارند، زیرا IRGFW از آن زمان تاکنون هیچ سازوکار پروب فعالی را به کار نبرده است.

# سیستم بازرسی عمیق بسته‌ها (The DPI)



IRGFW

irgfw.report

## سیستم بازرسی عمیق بسته‌ها (The DPI)

### وضعیت TLS

IRGFW به‌طور پیوسته بازرسی عمیق و اثرانگشت‌برداری از هندشیک‌های TLS ClientHello را انجام می‌دهد تا ترافیک احتمالی VPN یا پراکسی را بر پایه الگوهای متمایز شناسایی کند، بی‌توجه به نسخه TLS. هرچند می‌توان از ابزاری مانند uTLS برای ابهام‌سازی برخی اثرانگشت‌ها بهره گرفت، اما این ابزار به‌طور کامل مانع شناسایی نمی‌شود، زیرا خود uTLS آسیب‌پذیری‌هایی دارد که DPI پیشرفته قادر به تشخیص آن‌هاست.

ما مجموعه‌ای از ابزارها برای سنجش و تحلیل این رفتارها توسعه دادیم. برای نمونه، یک سرور Nginx با یک وب‌سایت استاندارد روی یک آدرس IP عمومی (لیست سفید) راه‌اندازی شد. این سایت از طریق تمامی ISP‌های بزرگ ایران، با مرورگرهای Chrome و Firefox، بدون مشکل در دسترس بود. اما هنگامی که یک کوئری DNS با استفاده از DoH یا DoT از طریق یک کلاینت DNS معروف در ویندوز آغاز شد، هندشیک TLS کامل نشد و اتصال با گذشت زمان بی‌پاسخ (Timeout) ماند.

هنگامی که از uTLS (چه در حالت رسمی و چه حالت تکه‌تکه‌سازی) استفاده کردیم، هندشیک کامل شد. این امر نشان می‌دهد که IRGFW، کلاینت DNS را اثرانگشت‌برداری (Fingerprint) کرده است. این مشکل بر کلاینت‌های مهم VPN نیز تأثیر می‌گذارد: با وجود آدرس IP و دامنه SNI در لیست سفید، هندشیک TLS به Timeout منجر می‌شود.<sup>[۳۲]</sup> با این حال، زمانی که از یک کلاینت کمتر رایج یا غیراستاندارد با ویژگی‌های اثرانگشتی متفاوت استفاده کردیم، هندشیک موفقیت‌آمیز بود و تونل VPN بدون مشکل برقرار شد.

## سیستم بازرسی عمیق بسته‌ها (The DPI)

### سیستم DPI در IRGFW از دو بخش اصلی تشکیل شده است:

- **بخش Active:** این بخش، اولین ۱ تا ۱۷ کیلوبایت از هر اتصال بین‌المللی را بررسی می‌کند. سیستم در نخستین بسته‌های هر جریان به دنبال Fingerprintهای از پیش تعیین‌شده مانند 0x3 0x16 می‌گردد که نشان‌دهنده احتمال استفاده از TLS است. سپس به دنبال SNI extension در این بسته می‌گردد که با 0x1 شروع می‌شود و شامل طول بسته است. پس از شناسایی SNI، بررسی می‌کند آیا این SNI در Hashtable مسدودسازی قرار دارد یا خیر. اگر بسته از نوع TLS نباشد، سیستم به دنبال اثرانگشت‌های دیگر مانند SSH یا HTTP می‌گردد. در مورد HTTP نیز به دنبال Host header می‌گردد.

پیش‌تر سیستم به بزرگی و کوچکی حروف و فاصله‌ها حساس بود، اما اکنون همه فاصله‌ها حذف می‌شوند. این بررسی‌های فعال به نظر می‌رسد روی ASICهای تخصصی اجرا می‌شود، چرا که بار پردازشی آن‌ها بالاست، اما حتی با پردازنده‌های قوی هم تأخیر و افزایش Ping رخ می‌دهد. اکثر مردم بعد از ظهرها به خانه بازمی‌گردند و VPNهای خود را فعال می‌کنند و این امر سبب شلوغی سیستم DPI می‌شود. شایان ذکر است که اپراتورهای بخش Active متفاوتند و هرکدام باگ‌ها و ضعف‌های خود را دارند، که نشان می‌دهد سیستم چندان یکدست نیست.

- **بخش Passive:** پیش از به‌روزرسانی اخیر (اواخر آذر ۱۴۰۲ / اوایل دی ۱۴۰۲)، سیستم DPI کاملاً Active بود و می‌شد آن را فریب داد بی‌آن‌که مشکلی ایجاد شود. اما پس از به‌روزرسانی، MCI به‌طور تصادفی بخشی از اتصالات هر کاربر را نمونه‌برداری کرده و به‌صورت Passive الگوهای دور زدن را ثبت می‌کند. این الگوها شامل TLS-in-TLS، فرایندهای authentication و packet headerهای استاندارد VPN هستند.

برای نمونه، هنگام استفاده از VLess (V2ray/Xray)، پیش از ارسال جریان اصلی یک بسته authentication کوچک به هر اتصال می‌فرستد تا از درست بودن کلاینت اطمینان حاصل کند. همچنین هنگامی که یک اتصال VPN جدید با یک اتصال TLS دیگر برقرار می‌شود، سیستم Passive blocking به دنبال الگوهای تکراری در بسته‌های کوچک حاوی الگوهای TLS یا V2ray/Xray می‌گردد. اگر IPها و دامنه‌ها شناسایی شوند، هر ۴ ساعت (بر اساس الگوی زمانی) به سیستم مسدودسازی گزارش می‌شوند تا سرعت آن‌ها کاهش یابد یا به‌طور کامل مسدود شوند.

## سیستم بازرسی عمیق بسته‌ها (The DPI)

### راهکار ممکن

برای کاهش خطر مسدود شدن سرور، باید الگوهایی را که باعث شناسایی می‌شوند، مختل کرد. یکی از این روش‌ها، تغییر در الگوهای ترافیکی است که سرورها به‌سادگی شناسایی می‌کنند. با تزریق بسته‌های تصادفی در ابتدای هر جریان می‌توان قصد اصلی ترافیک را پوشاند و تشخیص را دشوارتر کرد. همچنین با چندمسیره کردن (Multiplexing) چندین جریان در تعداد کمتری اتصال، میزان رویت‌پذیری جریان‌های تکی کاهش یافته و احتمال شناسایی کمتر می‌شود.

در مورد ترافیک مربوط به authentication، تزریق بسته‌های تصادفی و خرد کردن (Fragmentation) آن‌ها با طول و Padding متفاوت، مانع از شناسایی الگوهای قابل پیش‌بینی می‌گردد. با کمتر یکنواخت کردن فرایند authentication، احتمال علامت‌گذاری آن کاهش می‌یابد.

میزان اثربخشی مسدودسازی تا حد زیادی به این وابسته است که پروتکل‌ها به‌راحتی قابل تغییر نباشند و نتوان تغییرات را به سادگی به کاربران منتقل کرد. اگر کاربران بتوانند الگوهای ترافیک را پویا تغییر دهند و این تغییرات را به‌طور گسترده اعمال کنند، توانایی فایروال در مسدودسازی بر پایه الگوهای ثابت کاهش می‌یابد. قابلیت تغییر پروتکل‌ها (مثلاً از طریق رمزگذاری، ابهام‌سازی ترافیک یا Fragmentation) به حفظ گمنامی و کاهش خطر شناسایی کمک کرده و اثربخشی تلاش‌های مسدودسازی را کمتر می‌کند.

این استراتژی به سازگاری مداوم برای جلوگیری از رفتار قابل پیش‌بینی که می‌تواند برای مسدود کردن یا فیلتر کردن استفاده شود، بستگی دارد.



# بررسی اجمالی پروتکل‌ها

## بررسی اجمالی پروتکل‌ها

این آزمون‌ها به‌طور گسترده با MahsaServer.com (مواقع امکان‌پذیر) انجام شده‌اند. سایر آزمون‌ها به‌طور ناشناس در فضای واقعی و با کاربران ایرانی از طریق پنج ISP برتر صورت گرفته‌اند. تعداد آزمون‌ها برای هر پروتکل یا روش بین ۴ تا ۲۰ سرور متغیر بوده است. نتایج میانگین‌گیری و میانه‌ی آنها در نظر گرفته شده‌اند. همچنین، تمامی آزمون‌ها مستقیماً روی یک سرور خارجی انجام شده‌اند و هیچ سرور واسطه یا تانلی در کار نبوده است.

- **Socks5, SSTP, PPTP, IKEv2/IPSEC**: مسدود بر پایه اثرانگشت برای تمامی آدرس‌های IP خارجی. (لیست سیاه)
- **L2TP**: مسدود. بسیاری از مسئولان دولتی از این پروتکل استفاده می‌کنند، اما آدرس‌های IP ایرانی یا IMEI آنها در فهرست سفید قرار داده شده است. (لیست سیاه)
- **OpenVPN**: کاملاً مسدود از طریق اثرانگشت در تمامی ISP های اصلی. (لیست سیاه)
- **OpenVPN + Cloak**: تا حدی کارآمد. Cloak به‌تازگی توسط IRGFW شناسایی شده <sup>[۳۹]</sup> و منجر به سرعت بسیار کم در UL/DL و نوسان بالا می‌شود. (لیست خاکستری)
- **Wireguard**: به‌طور کامل در تمامی ISP های بزرگ مسدود، اما می‌تواند با یک آدرس IP سفید و ترافیک کم بدون محدودیت در برخی ISP ها کار کند. ترافیک بالا سریعاً منجر به مسدودسازی می‌شود.
- **Obfuscated Wireguard**: طبق مطالب بخش UDP، با تغییر هندشیک قابل استفاده است، اما در برابر اثرانگشت‌برداری آسیب‌پذیر است.
- **Shadowsocks** (نسخه‌های قدیمی و جدید رمزگذاری و روش‌ها): عمدتاً مسدود، گاهی خاکستری. برخی تغییرات امکان اتصال را فراهم می‌کنند اما با اتلاف بسته‌ها (Packet Loss) و نوسان بالا همراه است. (لیست خاکستری)
- **ShadowSocks + Cloak**: تا حدی کارآمد. اما توسط IRGFW شناسایی شده و منجر به سرعت بسیار کم در UL/DL و نوسان بالا می‌شود. (لیست خاکستری)
- **MTPProto**: عمدتاً خاکستری. در صورت فعال بودن، از یک الگوی زمانی سخت پیروی می‌کند که منجر به مسدودسازی IP در عرض چهار روز می‌شود، اما می‌تواند تا ۲ هفته یا بیشتر هم ادامه یابد.
- **SoftEther**: مشابه وایرگارد. از طریق اثرانگشت شناسایی و مسدود می‌شود و از الگوی زمانی سخت پیروی می‌کند. (لیست سیاه)
- **SSH**: در برخی ISP ها تا حدی کارآمد و در دیگران خاکستری. اغلب از یک الگوی زمانی انعطاف‌پذیر پیروی می‌کند. (لیست خاکستری)
- **SSH-over-TLS**: تا حدی کارآمد و اغلب از یک الگوی زمانی انعطاف‌پذیر پیروی می‌کند. (لیست خاکستری)

## بررسی اجمالی پروتکل‌ها

- **V2Ray/XRay/SingBox** (v5.22.0/v24.12.18/v1.10.5): با یک IP سفید در شبکه همراه اول و مخابرات قابل استفاده است، اما معمولاً طی چهار روز مسدود می‌شود و در برخی موارد تا دو هفته کار می‌کند.
- **VMess-(TCP/WS/HU/GRPC)-NonTLS**: با یک IP سفید کار می‌کند، اما اغلب ظرف دو هفته مسدود می‌شود (الگوی زمانی).
- **REALITY/ShadowTLSv3**: معمولاً در عرض چهار روز (گاهی ۲۴ ساعت) مسدود می‌شود، مگر آن‌که با یک SNI در لیست سفید استفاده شود، اما حتی در این صورت معمولاً ظرف دو هفته مسدود می‌گردد. این رفتار نشان می‌دهد که IRGFW احتمالاً از یک سیستم Reverse DNS Mapping برای شناسایی و مسدودسازی این نوع پروتکل‌ها و IP های مقصد استفاده می‌کند.
- **Trojan**: رفتاری مشابه V2Ray/Xray با TLS دارد. خاکستری و دارای الگوی زمانی مسدودسازی.
- **Hysteria2**: نیازمند آییی مقصدی با پشتیبانی از QUIC است. (صفحه ۱۲ - وضعیت UDP)
- **Hysteria2 + Obfs (Salamander)**: ممکن است QUIC روی برخی IPها کاملاً غیرفعال شود، اما اگر UDP بدرستی کار کند، Obfs گاهی می‌تواند از این محدودیت عبور کند.
- **TUIC/JUICITY**: مشابه Hysteria2 ساده. خاکستری با محدودیت پهنای‌بند در دریافت/ارسال (UL/DL) و نوسان بالا.
- **Obfs4** (برای هر پروتکلی مانند OpenVPN/ShadowSocks/Tor): عمدتاً مسدود ولی ممکن است در برخی ISPها کار کند. خاکستری با نوسان بسیار بالا و محدودیت شدید در سرعت آپلود.
- **TOR** (با هر ترکیب Bridge): عمدتاً مسدود، و به ندرت خاکستری با سرعت محدود.

## بررسی اجمالی پروتکل‌ها

### • شبکه توزیع محتوا (CDN):

برخی CDN ها مانند Cloudflare با پروتکل‌های خاصی سازگار هستند که امنیت و حریم خصوصی را بهبود می‌دهند. یک پیکربندی رایج VLess+(WS/gRPC)+TLS است که با عبور ترافیک از CDN، نشانی IP سرور مجازی را پنهان می‌سازد. این رویکرد، شناسایی مستقیم سرور اصلی را برای IRGFW دشوارتر می‌کند.

با این حال، دامنه‌ی SNI/Host در تنظیمات پروتکل به‌عنوان یک نقطه آسیب‌پذیر مطرح است. هنگامی که IRGFW این دامنه را بیابد، می‌تواند آن را مسدود کند و عملاً ترافیک را از کار بیندازد. برای مقابله با این مشکل، از روش تکه‌تکه‌سازی (Fragmentation) استفاده می‌شود. در این روش، دامنه SNI/Host به بخش‌های کوچک‌تر تقسیم می‌شود تا فایروال و DPI نتوانند آن را به درستی بخوانند یا تفسیر کنند.<sup>[۳۰]</sup>

با وجود این تلاش‌ها، محدودیت‌هایی وجود دارد. ممکن است IRGFW با مسدودسازی همه اتصالات به برخی CDN ها که قادر به تفسیر SNI/Host فرگمنت شده نیستند، پاسخ دهد. افزون بر این، از آذر ۱۴۰۳، Cloudflare تدابیر امنیتی سختگیرانه‌تری به کار گرفته که ترافیک ابزارهایی مانند V2ray/Xray را «رفتار رباتی» شناسایی کرده و منجر به اختلال یا قطع اتصال می‌شود.

### • ECH/ESNI:

ECH که پیش‌تر ESNI نام داشت، هدفی مشابه تکه‌تکه‌سازی را دنبال می‌کند: جلوگیری از خوانده شدن دامنه SNI توسط فایروال‌ها. با رمزگذاری هندشیک، ECH مانع از آن می‌شود که دیوارهای میانی و سامانه‌های سانسور SNI را مشاهده کنند. این رمزگذاری توانایی IRGFW در بازرسی هندشیک غیررمزگذاری‌شده را مختل کرده و بسیاری از تلاش‌های سانسور را ناکام می‌گذارد.

در گذشته، ECH و ESNI در کشورهایی با سانسور شدید مانند ایران و چین به‌طور کامل مسدود بودند. با این حال، در سال‌های اخیر، ایران اجازه استفاده از ECH را داده است که راهی احتمالی برای دور زدن محدودیت‌ها فراهم می‌کند. این در حالی است که در چین، ECH و ESNI همچنان توسط فایروال بزرگ (GFW) مسدود می‌شوند.<sup>[۳۱]</sup>

هرچند ECH با رمزگذاری SNI محافظت قدرتمندی ایجاد می‌کند، اما همچنان در برابر مسدودسازی در سطح زیرساخت آسیب‌پذیر است. همان‌طور که در بخش CDN اشاره شد، اگر زیرساخت اصلی شبکه (مانند IRGFW یا Cloudflare) تصمیم به مسدودسازی انواع خاصی از ترافیک رمزگذاری‌شده بگیرد، پیکربندی‌های ECH نیز ممکن است بی‌اثر شوند. این آسیب‌پذیری نشان‌دهنده رقابت پیوسته میان روش‌های دور زدن سانسور و راهکارهای مقابله‌ای حکومت‌های سرکوبگر است.

# بروزرسانی آبان ۱۴۰۳



IRGFW

irgfw.report

۳۷

## به روزرسانی آبان ۱۴۰۳ فایروال بزرگ ایران (IRGFW)

از اوایل آبان ۱۴۰۳ (و در زمان نوشتن این گزارش)، IRGFW به طور قابل توجهی عملکرد DPI خود را کاهش داده است. این کاهش منجر به غیرفعال‌سازی یا اجرای حداقل قوانین مسدودسازی سخت‌گیرانه قبلی، الگوهای زمانی (Time-Pattern) و پروتکل‌های کاوش فعال شده است که هسته اصلی کنترل اینترنت فایروال را تشکیل می‌دهند.

در حال حاضر، فایروال‌های اصلی ISPها همچنان فعال هستند، اما با آستانه‌های پایین‌تر کار می‌کنند و تنها به پالایش پایه بسنده می‌کنند، بی‌آن‌که از بازرسی عمیق ترافیک و پایش همه‌جانبه‌ای که DPI عموماً فراهم می‌کند، بهره ببرند. در نتیجه، بسیاری از پروتکل‌ها مانند VPNها، اتصالات رمزگذاری‌شده و خدمات مبتنی بر UDP که پیشتر با محدودسازی‌های شدید، مسدودسازی یا خاکستری‌سازی روبه‌رو بودند، اکنون با محدودیت‌ها و اختلالات کمتری مواجه هستند. وضعیت کنونی بیانگر یک کاهش موقت در شدت سانسور است، چرا که قابلیت‌های پیشرفته‌ی DPI در IRGFW، نظیر شناسایی و اثرانگشت‌برداری الگوهای ترافیک، نمونه‌برداری فعال از بسته‌ها و مسدودسازی با همگام‌سازی لیست سیاه، در حال حاضر به‌کار گرفته نمی‌شوند.

این کاهش شدت کنترل ممکن است فضای بیشتری برای جریان آزاد داده و دسترسی بازتر به خدماتی که پیشتر محدود شده بودند، فراهم کند. با این حال، این تغییر می‌تواند بسته به تصمیمات سیاستی آینده و تنظیمات فنی، برگشت‌پذیر باشد. هرچند احتمال موقتی بودن این تغییر وجود دارد، اما نشان‌دهنده وقفه‌ای قابل توجه در تدابیر فراگیر IRGFW است، وقفه‌ای که فرصتی کوتاه برای افزایش اتصال و کاهش سانسور در گستره اینترنت ایران فراهم کرده است.

## حرف آخر

پیکار پیوسته میان سانسور و روش‌های گریز از آن، همچون یک بازی بی‌پایان موش‌وگربه، پویا و بی‌امان است. شیوه‌های گریز به گونه‌ای مداوم ساخته، به‌کار گرفته و بهبود داده می‌شوند، اما در نهایت به دست فایروال‌های پیچیده‌تر شناسایی، مختل و از کار انداخته می‌شوند. در برابر این فرایند، روش‌های تازه‌ای پدیدار می‌شوند که دسترسی را به شکلی گذرا بازمی‌گردانند و این چرخه بی‌پایان هم‌وردی و رویارویی را ادامه می‌دهند.

کاستن کنونی از شدت فیلترینگ اینترنتی به دست رژیم اسلامی ایران، نه دگرگونی‌ای پایدار و نه نشانه‌ای از نرمش است. بلکه این کاهش، وقفه‌ای حساب‌شده به نظر می‌رسد که به سامانه‌های وابسته به IRGFW زمان می‌دهد تا برای بهبود توانایی در شناسایی و مقابله با شیوه‌های نوین گریز، آماده شود. این سامانه‌ها به گونه‌ای دقیق‌تر تنظیم می‌شوند تا در دوره‌های حساس سیاسی یا اجتماعی، مهار جریان داده‌ها را برای نگهداشت اقتدار آسان‌تر کنند.

در چنین محیطی، وابستگی به یک روش یکتا برای گریز از فیلترینگ، نه تنها ناکارآمد، بلکه پرخطر است. رویکردی پایدار نیازمند به‌کارگیری مجموعه‌ای گوناگون از شیوه‌ها است که به موازات هم به کار گرفته شوند. بهره‌گیری هم‌زمان از چندین روش گوناگون، از پروتکل‌های تازه و کانال‌های رمزگذاری‌شده گرفته تا روش‌های پنهان‌سازی و تکه‌تکه کردن داده‌ها، به گونه‌ای چشمگیر خطر قطع کامل اتصالات را کاهش می‌دهد. افزونگی در ابزارها تضمین می‌کند که اگر یک شیوه ناکارآمد شود، دیگر شیوه‌ها همچنان کارآمد بمانند و دسترسی پیوسته فراهم باشد.

سرانجام، توانایی سازگاری و گوناگونی راهبردها برای رویارویی با ابزارهای پیشرفته‌تر سانسور ناگزیر است. کامیابی در این پیکار به نوآوری پیوسته، آینده‌نگری و بهره‌گیری از دامنه‌ای گسترده از ابزارها بستگی دارد. نبرد برای آزادی در جهان دیجیتال یک چالش پایدار نیست؛ این نبرد، به پایداری، آفرینندگی و آمادگی برای رویارویی با هر محدودیت تازه، با راه‌حل‌هایی نیرومندتر و انعطاف‌پذیرتر نیازمند است.

## منابع

1. <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2023/09/what-happened-to-mahsa-zhina-amini/>
2. <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2023/09/iran-one-year-anniversary-jina-mahsa-amini-death-custody-heightened>
3. <https://github.com/net4people/bbs/issues/125>
4. <https://gfw.report>
5. <https://github.com/net4people/bbs/issues/129>
6. <https://apps.dtic.mil/sti/citations/AD1107324>
7. <https://dig.watch/updates/iran-to-implement-national-information-network-to-keep-people-off-the-internet>
8. <https://www.science.org/content/article/iran-s-researchers-increasingly-isolated-government-prepares-wall-internet>
9. <https://www.en-hrana.org/tag/tarh-e-sianat/>
10. <https://bgp.tools/rankings/IR?sort=cone>
11. <https://internetabad.factnameh.com/fa>
12. <https://mci.ir/introduction>
13. <https://irancell.ir/p/4471/>
14. <https://www.tci.ir/%D8%AA%D8%A7%D8%B1%DB%8C%D8%AE%DA%86%D9%87/>
15. <https://www.tic.ir/fa/introduce>
16. <http://www.iranet.ir/>
17. <https://www.ipm.ir/>
18. <https://www.paloaltonetworks.com/blog/2014/06/udp-malware-hiding-place-of-choice/>
19. <https://knowledgebase.paloaltonetworks.com/KCSArticleDetail?id=kA10g000000Clc6CAC>
20. <https://github.com/net4people/bbs/issues/140>
21. <https://ieeexplore.ieee.org/document/1404672>
22. <https://etchamber.ir/internet-report-2>
23. <https://github.com/net4people/bbs/issues/113>
24. <https://irgfw.report/blog/post1/>
25. <https://github.com/net4people/bbs/issues/224#issuecomment-1462268182>
26. <https://t.me/irgfw/6>
27. <https://github.com/XTLS/Xray-core/issues/2778>
28. [https://gfw.report/blog/gfw\\_shadowsocks/](https://gfw.report/blog/gfw_shadowsocks/)
29. <https://github.com/net4people/bbs/issues/327>
30. [https://github.com/GFW-knocker/gfw\\_resist\\_tls\\_proxy](https://github.com/GFW-knocker/gfw_resist_tls_proxy)
31. <https://github.com/net4people/bbs/issues/43>
32. <https://github.com/net4people/bbs/issues/153>



# تحليل فني IRGFW

## شناخت فايروال بزرگ ايران

گزارش يك

دی ۱۴۰۳